

Memòria activitat 2023

Prevenició i detecció precoç del càncer ginecològic

Pilot de detecció precoç del càncer de coll uterí amb automostra

Oficina tècnica de cribratge del càncer de coll uterí

Avís legal

© 2023, Programa de Recerca en Epidemiologia del Càncer, Institut Català d'Oncologia.

Els continguts d'aquesta obra estan subjectes a una llicència de Reconeixement-NoComercialSenseObresDerivades 4.0 Internacional.

La llicència es pot consultar a la pàgina [web de Creative Commons](#).

Citació recomanada d'aquest document:

Institut Català d'Oncologia. Memòria activitat Pilot de detecció precoç del càncer de coll uterí amb automostra - Oficina Tècnica de Cribratge del càncer de coll uterí, 2023.

En aquest document, els/les autors/Es reconeixen respectuosament que no totes les persones amb coll uterí s'identifiquen com a dones. Al llarg de tot el document s'utilitza el terme "dona/dones" per fer referència tant a les dones com a la resta de persones amb coll uterí.

EQUIP DE TREBALL

Oficina Tècnica de Cribratge del Càncer de Coll Uterí Programa de Recerca en Epidemiologia del Càncer

Cap d'Unitat: Laia Bruni.

Facultatiu especialista, coordinació de l'Oficina Tècnica de Cribratge: Paula Peremiquel.

Control de Qualitat i Dades: Claudia Robles.

Protocol VPH i tecnologies de cribratge: Raquel Ibáñez.

Suport estadístic: Esther Roura, Laura Monfil, Xisca Morey.

Suport informàtic: David Gómez.

Suport científic-tècnic: Mireia Díaz, Valentina Rangel.

Administratiu: Maite Carvajal.

La posada en marxa de l'Oficina i el manteniment de la seva activitat a la regió Metropolitana Sud es fa en coordinació amb diferents responsables i professionals de les següents institucions i serveis:

- **CatSalut:**
  - o Àmbit Metropolità Sud, Regió Sanitària de Barcelona: Daniel Fernández, Maria Blanca Muntané, Jordi Peláez, Mª Eugènia Rey, Xavier Sintes, Lourdes Tamarit.
  - o Àrea del medicament: Amparo Castellà, Eduard Caveró, Núria Escoda, Andrea Molina.
  - o Gerència de Processos integrats de Salut, Gerència de Planificació Operativa i avaluació: Ramon Escuriet, Assumpta Ricart.
  - o Divisió de Desplegament Territorial, Gerència d'Organitzacions: David Frigola, Sandra Martínez.
- **Col·legi Oficial de Farmacèutics de Barcelona:** Guillermo de Bagaria, Ariadna Cervià, Marta Eslava, Maria Estrada, Cristina Rodríguez, Masha Sanatgar.
- **Consell de Col·legis de Farmacèutics de Catalunya:** Fernando Espí, Pilar Rius.
- **Departament de salut:** Comunicació: Marta Berdejo, Gemma Domínguez, Marcos Freijo, David Ortega i Montserrat Ramírez.
- **Institut Català d'Oncologia:**
  - o Serveis Informàtics: Joan Devesa, Francesc Garcia, Juan Pedro Rivas.
  - o E-oncologia: Marta Gonzalez, Mireia Montserrat, Deborah Moreno i Javier Ruiz.
- **Institut Català de la Salut:**
  - o ASSIR de El Prat de Llobregat i ASSIR de Gavà: Marta Díaz, Clara Grau, Lúdia Martínez, Silvína Roca, Lúdia Santos, Núria Tosquella.
  - o ASSIR de Catalunya, Direcció Assistencial d'Atenció Primària i a la Comunitat: Cristina Martínez, Encarna López.
  - o Sistemes d'Informació, Gerència Territorial Metropolitana Sud: Arturo García, Sònia Hernández.
  - o Hospital Universitari de Bellvitge:
    - Servei d'Anatomia Patològica: Núria Baixeras, Eduard Dorca, Esther Guerra, Pilar López, Xavier Matias-Guiu, Alexandra Mastero, Dolores Moreno, Lara Pijuan, August Vidal.
    - Servei de Ginecologia: Carlos Ortega, Yolanda Pérez.
- **Hospital de Viladecans:** Servei de Ginecologia: Cristina Capó, Mª Carmen González, Glòria Tena.

Pla Director d'Oncologia: Josep Alfons Espinàs, Rebeca Font, Joan Prades.

RESUM EXECUTIU

Resultats del pilot amb automostra 2023 del Programa de detecció precoç del càncer de coll uterí (PDPCCU):

	Dones elegibles i convidades a participar al cribratge amb automostra	Dones que accepten el cribratge amb automostra (recullen el dispositiu)	Dones que participen al cribratge amb automostra (retornen la mostra)	Dones amb resultat positiu a la prova de detecció de VPH
ASSIR Prat	824	722 (88%)	677 (82%)	81 (12%)
ASSIR Gavà*	2281	1881 (82%)	1756 (77%)	235 (14%)
Total	3105	2603 (84%)	2433 (78%)	316 (13%)

* Inclou els municipis de Begues, Botigues de Sitges, Castelldefels, Gavà, Sant Climent de Llobregat i Viladecans.

L'Oficina Tècnica de Cribratge (OTC) del càncer de coll uterí (CCU) de l'Institut Català d'Oncologia (ICO) de l'Hospitalet és la primera de Catalunya i té com a objectiu:

- 1) Servir de model per a l'extensió futura del nou PDPCCU a tot el territori català sota les directrius del Pla director d'oncologia (PDO).
- 2) Desenvolupar tota l'estructura tècnica necessària per a desplegar el nou PDPCCU a l'àrea de referència assistencial incloent:
  - a. El disseny i establiment dels nous circuits assistencials.
  - b. Dur a terme la pròpia activitat assistencial de l'OTC (gestió del procés proces d'invitació, recordatoris de participació, informe de resultats i seguiment clínic, seguiment de mostres i atenció a la ciutadania).
  - c. Suport funcional al PDO i als serveis informàtics ICO en el desenvolupament del programari de l'Oficina tècnica i integracions amb la resta de sistemes d'informació del sistema sanitari integral d'utilització pública de Catalunya (SISCAT).
  - d. Avaluació i control de qualitat de la OTC i el PDPCCU.
  - e. Adaptació dels protocols clínics.
  - f. Desenvolupament de continguts i implementació del pla de formació als professionals implicats.
  - g. Estudis d'implementació per a la millora i optimització dels circuits. Generació de coneixement per a la presa de decisions informades a nivell de PDO i CatSalut.
  - h. Activitats de comunicació als Ajuntaments i ciutadania.

- 3) L'activitat pròpia de la OTC fa sinèrgies amb tota la activitat de suport científico-tècnic que el Programa de Recerca en Epidemiologia del Càncer (PREC) de l'ICO presta al PDO en el desenvolupament i desplegament del nou PDPCCU a tot Catalunya, més enllà de la OTC, i que inclou:
- a. Actualització científica i suport a la presa de decisions informada en prevenció VPH.
  - b. Estudis de costos, requeriments assistencials i elaboració de pressupostos.
  - c. Suport tècnic per a la redacció de plecs de licitacions.
  - d. Lideratge i coordinació científica del nou protocol de VPH amb el desenvolupament d'algoritmes de maneig clínic.
  - e. Disseny i planificació de les estratègies pel desplegament del PDPCCU a tot Catalunya.
  - f. Avaluació del nou protocol VPH a Catalunya i del seu impacte.
  - g. Avaluació i explotació dels sistemes d'informació per proporcionar informació de gestió al PDO i les diferents gerències de CatSalut implicades.
  - h. Disseny i desenvolupament de continguts del pla de formació dels professionals implicats.
  - i. Suport en el desenvolupament del pla de comunicació.
  - j. Suport a la implementació.

Al present document detallem el resum de les accions realitzades al llarg de 2023 en relació als punts anteriors.

Índex del document

Definicions i acrònims	10
1/ ANTECEDENTS.....	12
Circuit del cribatge de CCU amb automostra.	13
2/ RESUM DE L'ACTIVITAT ASSISTENCIAL	17
Derivacions des de l'ASSIR i confirmació d'elegibilitat per automostra.	17
Dones no elegibles.....	18
Acceptació i participació.	19
Motius de no acceptació	23
No participants.	23
Efectivitat del sistema d'invitació	24
Activitat a les OF.	25
Activitat a les distribuïdores farmacèutiques	26
Activitat al laboratori.....	26
Resultats de la prova de detecció del VPH.	27
Resultats de les citologies de triatge.	29
3/ ACTIVITATS DE COORDINACIÓ I SEGUIMENT AMB TOTS ELS AGENTS IMPLICATS... 30	
4/ DESENVOLUPAMENT DEL PROGRAMARI INFORMÀTIC DE L'OFICINA TÈCNICA DE CRIBRATGE.....	31
Accions de millora a nivell dels sistemes d'informació actuals.....	31
Programari poblacional del PDPCCU.....	31
Recepta electrònica	33
5/ FORMACIÓ	34
Formació a la ciutadania.....	34
Formació als professionals sanitaris.....	34
6/ COMUNICACIÓ	36
Canal Salut.....	36
Materials gràfics i audiovisuals	36
Comunicació amb l'OTC	37

7/ ALTRES ACCIONS DE MILLORA REALITZADES	38
Definició i sistematització dels indicadors de seguiment de l'activitat de cribratge	38
App/Web dels algorismes de maneig clínic	38
Accions de millora dels circuits	38
8/ ACTIVITATS CIENTÍFIQUES I RECERCA.....	41
Projectes de recerca	41
Participació a activitats científiques i de disseminació.	43
Annexes.....	48
Annex 1. SMS d'invitació, recordatori i resultats.	48
Annex 2. Oficines de farmàcia participants al pilot.	51
Annex 3. Tríptic informatiu (català i castella).	54
Annex 4. Fulletó d'instruccions per a la recollida de la mostra (català i castellà).	56
Annex 5. Escovilló i tub secundari	58
Annex 6. Carta d'invitació.	59
Annex 7. Informe de cribratge negatiu.....	61
Annex 8. Exemples del curs per als professionals de les OF a la plataforma e-oncologia....	62
Annex 9. Vídeo sobre la detecció precoç del càncer de coll uterí per als professionals d'atenció primària.....	63
Annex 10. Nou tríptic informatiu i fulletó d'instruccions (català).	64
Annex 11. Pòster per a les oficines de farmàcia.	66
Annex 12. Vídeo del Programa de detecció precoç del càncer de coll uterí per a la població general.	67
Annex 14. Aplicació web dels algorismes de conducta clínica del Protocol de detecció precoç del càncer de coll uterí a Catalunya.....	69

Definicions i acrònims

Definicions:

- **Dones convidades:** dones elegibles que es conviden al cribratge amb automostra a través d'SMS.
- **Dones que accepten participar:** dones convidades que recullen el material per a l'auto mostra a la farmàcia.
- **Dones que participen:** dones convidades que recullen el material per a l'auto mostra i retornen la mostra a la farmàcia.
- **Dones no participants sense acceptació:** dones convidades que no recullen el material per a l'auto mostra a la farmàcia.
- **Dones no participants amb acceptació:** dones convidades que recullen el material per a l'auto mostra a la farmàcia però no retornen la mostra.

Acrònims:

- AGC: Cèl·lules glandulars atípiques de significat indeterminat (*Atypical glandular cells*).
- AIS: Adenocarcinoma *in situ*.
- ASC-H: Cèl·lules escatoses atípiques en què no es pot descartar la lesió d'alt grau.
- ASC-US: Cèl·lules escatoses atípiques de significat indeterminat (*atypical squamous cells of undetermined significance*).
- ASSIR: Serveis d'Atenció a la Salut Sexual i Reproductiva d'atenció primària.
- CCU: Càncer de Coll Uterí.
- CCFC: Consell de Col·legis de Farmacèutics de Catalunya.
- COFB: Col·legi Oficial de Farmacèutics de Barcelona.
- ICO: Institut Català d'Oncologia.
- IQR: Rang Interquartílic.
- HSIL: Lesió intraepitelial escatosa d'alt grau (de l'anglès, *high-grade squamous intraepithelial lesions*).
- LSIL: Lesió intraepitelial escatosa de baix grau (de l'anglès, *low-grade squamous intraepithelial lesions*).
- OF: Oficina de Farmàcia.
- OTC: Oficina Tècnica de Cribratge.
- PDPCCU: Programa de Detecció Precoç de Càncer de Coll Uterí.
- PLAENSA: Pla d'Enquestes de Satisfacció del CatSalut.
- Rang interquartílic: IQR.
- SAP: Serveis d'Atenció Primària.
- SISAP: Sistemes d'informació dels Serveis d'Atenció Primària.
- SMS: sistema d'enviament de missatges entre telèfons mòbils (de l'anglès, *Short Message Service*)
- VPH: Virus del Papil·loma Humà.

1/ ANTECEDENTS

A Catalunya, des de finals de l'any 2019, a nivell del sistema públic de salut, s'està implementant un nou protocol de cribratge del càncer de coll uterí (CCU) per a les dones de 25 a 65 anys. Aquest protocol substitueix la citologia per la prova de detecció del virus del papil·loma humà (VPH) com a prova primària de cribratge en dones a partir dels 30 anys d'edat, amb un interval entre proves negatives de 5 anys. La citologia es manté com a prova de cribratge per a les dones de 25 a 29 anys amb un interval triennal en cas de resultat citològic normal. El cribratge del CCU es realitza fins als 65 anys d'edat en cas de proves prèvies negatives o bé fins a 25 anys després de la realització d'un tractament per una lesió d'alt grau. La implementació d'aquest protocol va començar a l'octubre de 2019 amb una fase pilot, als serveis d'atenció primària (SAP) de l'àrea de Muntanya a la ciutat de Barcelona i Montcada i Reixac. No obstant, l'extensió del nou protocol de cribratge amb VPH a la resta de Catalunya es va veure interrompuda al 2020 per la pandèmia de la COVID-19.

La disminució de capacitat assistencial presencial ocasionada per la pandèmia i la suspensió temporal de les activitats de cribratge va provocar una disminució en la participació, fet que va portar a explorar alternatives per mantenir i augmentar la cobertura. Això va resultar en l'adopció de l'automostra com a part del nou protocol. Diferents estudis han demostrat que l'automostra permet millorar l'accés al cribratge a les dones no participants i facilitar-ho a les dones usuàries habituals, traduint-se en un augment de la cobertura de cribratge entre la població diana. A més, la implementació de l'automostra pot reduir fins a un 80% les consultes presencials per a la recollida de mostra que actualment es realitzen en consultes ginecològiques i permet l'optimització de la utilització dels recursos existents. En aquest context, l'automostra es va mostrar com una alternativa vàlida per a facilitar l'accés al cribratge, disminuir la pressió assistencial i recuperar l'activitat endarrerida com a conseqüència de l'aturada causada per la pandèmia.

Així doncs, en paral·lel al procés d'implementació de la prova VPH, al juny de 2021 s'inicia, per a les dones entre 30 i 65 anys d'edat, un programa pilot al SAP Delta de Llobregat, a l'àrea Metropolitana Sud (província de Barcelona), per a implementar l'ús de l'automostra ([Taula 1](#)). El model establert amb el programa pilot iniciat al SAP Delta de Llobregat al 2021 és el que es pretén implementar a la resta de Catalunya com a programa poblacional de cribratge de manera progressiva al llarg dels propers anys. Tot i que actualment el cribratge del CCU a Catalunya segueix sent oportunista, en aquest context, i de cara a la futura implementació del programa poblacional de cribratge del CCU, es crea la primera Oficina Tècnica de Cribratge (OTC) del càncer de coll uterí de Catalunya. L'OTC gestiona el procés d'invitació, recordatoris de participació, informe de resultats i facilita el seguiment clínic de les dones, el seguiment de les mostres de les pacients i realitza l'atenció a les dones participants al cribratge quan es requereix.

Al novembre de 2023 es va publicar el nou [Protocol de detecció precoç del càncer de coll uterí de Catalunya](#) que recull els canvis del cribratge a partir de l'evidència publicadada disponible i e les experiències d'aquests pilots.

Taula 1. Fases del pilot amb automostra al SAP Delta.

Fases	Inici
1. ASSIR EI Prat: invitació a dones amb visita programada o que truquen de manera oportunista pel cribratge	Juliol 2021
2. Ampliació a ASSIR Gavà amb els mateixos criteris	Juny 2022
3. Inici pilot programa poblacional a) ASSIR Prat b) ASSIR Gavà	2024
4. Desplegament programa poblacional amb automostra a Catalunya	Per definir

Circuit del cribratge de CCU amb automostra.

El procés que segueix la dona pel cribratge de CCU es mostra a la [Figura 1](#):

Figura 1. Circuit del pilot per al cribratge de càncer de coll uterí amb automostra.

Mantenint el model de cribratge oportunista actual, la dona sol·licita la realització del cribratge del CCU a l'ASSIR i des de l'ASSIR es deriva a l'OTC per a ser convidada a participar. A l'OTC es comproven els criteris d'elegibilitat per a fer-se la prova: tenir més entre 30 i 65 anys (inclosos), no estar en seguiment per un resultat prèvia normal, no presentar una histerectomia total, no presentar símptomes suggestius de patologia ginecològica, no haver estat cribrada amb citologia en els últims 3 anys o amb prova de detecció de VPH en els darrers 5 anys i que aquestes siguin negatives, així com formar part de la població assignada o atesa dels ASSIRs participants al pilot (ASSIR EI Prat i

ASSIR Gavà). Si no compleix els criteris per a realitzar l'automostra però la dona és elegible per al cribratge, es torna a derivar la dona a l'ASSIR per a que se li programi una visita. Si la dona no és elegible per al cribratge, des de l'OTC es truca per a informar-la. Si compleixen els criteris de participació, des de l'OTC s'envia un SMS d'invitació ([Annex 1](#)) amb informació de les OF ([Annex 2](#)) on es pot recollir el material d'automostra i l'explicació del nou circuit.

Amb l'inici del programa poblacional al 2024, des de l'OTC es revisarà l'elegibilitat de tota la població assignada per a ser convidades directament segons la data de l'última prova de cribratge negativa realitzada o la seva data de naixement tot i que es mantindrà també el circuit oportunista per totes aquelles dones que sol·licitin cribratge.

El material per a la recollida de la mostra a domicili consisteix en una bossa de plàstic que conté un tríptic informatiu del programa de cribratge ([Annex 3](#)), un fulletó d'instruccions per a la recollida de l'automostra ([Annex 4](#)), i dos tubs, un de llarg amb una turunda per a la recollida de la mostra i un tub curt etiquetat amb codi de barres pel processament de la mostra ([Annex 5](#)).

Un cop la dona va a la farmàcia, el professional farmacèutic explica el nou procediment de cribratge, dona les recomanacions bàsiques per a una correcta recollida de la mostra, explica les fonts d'informació disponibles a la dona i entrega el material per a l'automostra a la dona. La dona es recull la mostra a casa i la retorna a la mateixa farmàcia on ha recollit el material. L'OF registra la devolució del material d'automostra a partir de la qual es genera la petició de processament de la mostra pel laboratori. El transport de la mostra des de la OF fins al laboratori es duu a terme a través de les distribuïdores farmacèutiques que operen rutinàriament a les OF participants al pilot.

Al cap de 7 dies després de l'enviament del SMS d'invitació, a les dones que no recullen el material d'automostra a la farmàcia se'ls envia un SMS de recordatori ([Annex 1](#)), i si tot i així no el recullen, se'ls envia un segon recordatori dues setmanes més tard. A totes les dones que al cap d'un mes de l'enviament de l'SMS d'invitació no han recollit el material d'automostra se les truca per telèfon per saber-ne el motiu, resoldre dubtes que puguin tenir i/o oferir l'opció de realitzar la prova a l'ASSIR presencialment si així ho prefereixen. En cas de no poder-les localitzar telefònicament, se'ls envia un SMS ([Annex 1](#)) demanant que siguin elles les que contactin amb l'OTC i les que no ho fan, es conviden utilitzant una carta enviada per correu postal ([Annex 6](#)). Pel que fa a les dones que han recollit el material d'automostra però que al cap de 7 dies no l'han retornat a la farmàcia, també se'ls envia un SMS de recordatori ([Annex 1](#)). Així mateix, també s'envia un segon recordatori per SMS a les dones que, tot i haver recollit el material, al cap d'un mes no l'han retornat ([Annex 1](#)).

En aquest pilot actualment hi participen un total de 72 OF, un 92% de les OF existents al territori. Concretament, per municipis, la participació d'OF és la següent ([Annex 2](#)):

- Begues: 2/2, 100%.
- Les Botigues de Sitges: 1/1, 100%.
- Castelldefels: 13/15, 86.6%.
- Gavà: 15/16, 93.8%.
- El Prat de Llobregat: 22/25, 88%.
- Sant Climent de Llobregat: 1/1, 100%.
- Viladecans: 18/18, 100%.

Cada OF té assignada una distribuïdora i no totes les distribuïdores són referents del mateix nombre d'OF (Cofares 35%, Fedefarma 31%, Hefame 19% i Alliance 15%). La freqüència d'entrega de mostres al laboratori és:

- Dilluns: Alliance, Cofares, Fedefarma i Hefame.
- Dimarts: Fedefarma.
- Dimecres: Cofares, Fedefarma i Hefame.
- Dijous: Alliance i Fedefarma.
- Divendres: Cofares, Fedefarma i Hefame.

El laboratori encarregat del processament de les mostres és la Unitat de Diagnòstic VPH de l'Institut Català d'Oncologia (ICO) – Hospital Universitari de Bellvitge (HUB). Un cop es processa la mostra al laboratori i s'obté el resultat, aquest es gestiona a través de l'OTC. En cas de resultat negatiu, la notificació a la dona es fa a través de SMS ([Annex 1](#)), dirigint a la dona a l'aplicatiu de La Meva Salut per a visualitzar l'informe de cribratge ([Annex 7](#)) generat des de l'OTC on també es recorda a la dona que rebrà una nova invitació per a participar al cribratge al cap de 5 anys. Quan la mostra obtinguda no és vàlida, des de l'OTC es contacta telefònicament amb la dona per a informar-la que rebrà un nou SMS ([Annex 1](#)) per a reiniciar el circuit amb una nova recollida de material a l'OF. Quan el resultat és positiu per VPH16 o per altres tipus de VPH d'alt risc, des de l'OTC es genera una derivació al centre d'Atenció a la Salut Sexual i Reproductiva (ASSIR) que la dona té assignat per a continuar el procés diagnòstic, que consisteix en la realització d'una citologia de triatge presencial. Quan el resultat obtingut és VPH18, es genera una visita telefònica per part d'una llevadora de l'ASSIR o de l'hospital de referència on es notifica el resultat a la dona i es programa la visita presencial a l'hospital de referència (HUB o Hospital de Viladecans (HV)) per a la realització d'una colposcòpia i citologia seguint les indicacions de conducta clínica recollides al [Protocol de detecció precoç del càncer de coll uterí de Catalunya](#) (2023).

A la [Figura 2](#) es detallen tots els passos del circuit així com els períodes transcorreguts entre cadascun dels canvis d'estat.

2/ RESUM DE L'ACTIVITAT ASSISTENCIAL

Aquest informe inclou l'activitat assistencial de les dones convidades entre el 01/01/2023 i el 31/12/2023, amb seguiment de la participació fins el 31/01/2024 i el seguiment de les dones amb un resultat positiu al cribratge fins el 31/01/2024.

Derivacions des de l'ASSIR i confirmació d'elegibilitat per automostra.

Al llarg del 2023, un total de 3433 dones han contactat per a demanar la prova de detecció precoç del càncer de coll uterí, 874 a l'ASSIR El Prat de Llobregat i 2559 a l'ASSIR Gavà. D'aquestes, 3105 dones (90%) (824, 94%, a ASSIR El Prat i 2281, 89%, a ASSIR Gavà) complien els criteris d'elegibilitat establerts al Protocol de detecció precoç del càncer de coll uterí per a fer-se la prova de cribratge amb automostra i, per tant, han estat convidades a participar al pilot (Taula 2). La mitjana d'edat de les dones elegibles per a participar ha estat de 47 anys (rang interquartílic (IQR): 39-54 anys).

Taula 2. Derivacions oportunistes i elegibilitat al llarg de 2023.

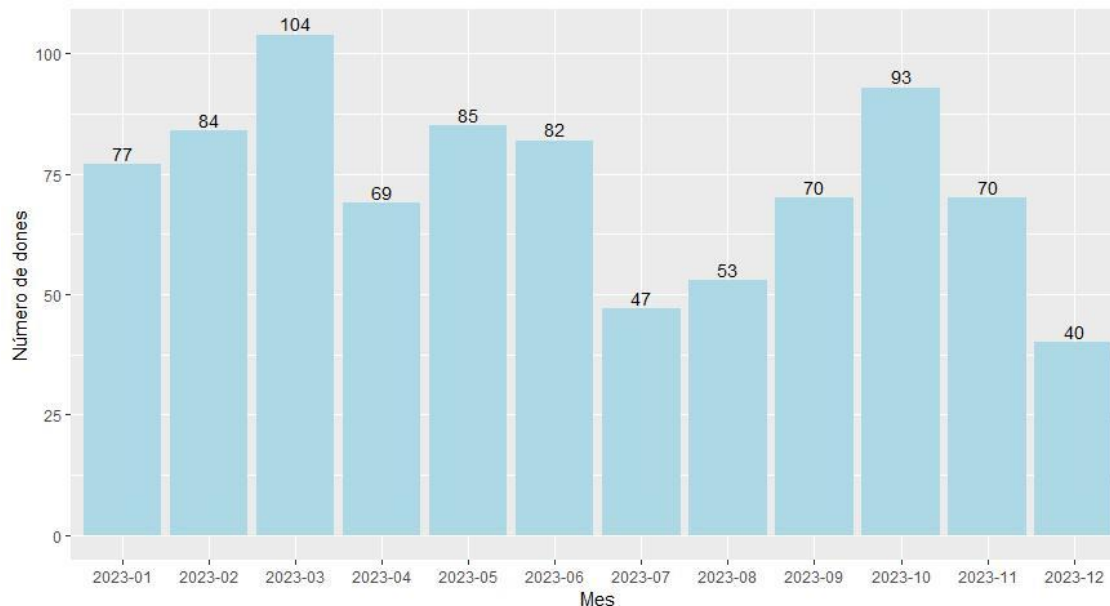
	Dones derivades al cribratge amb automostra	Dones elegibles i convidades a participar al cribratge amb automostra
ASSIR El Prat	874	824 (94%)
ASSIR Gavà*	2559	2281 (89%)
Total	3433	3105 (90%)

* Inclou els municipis de Begues, Botigues de Sitges, Castelldefels, Gavà, Sant Climent de Llobregat i Viladecans.

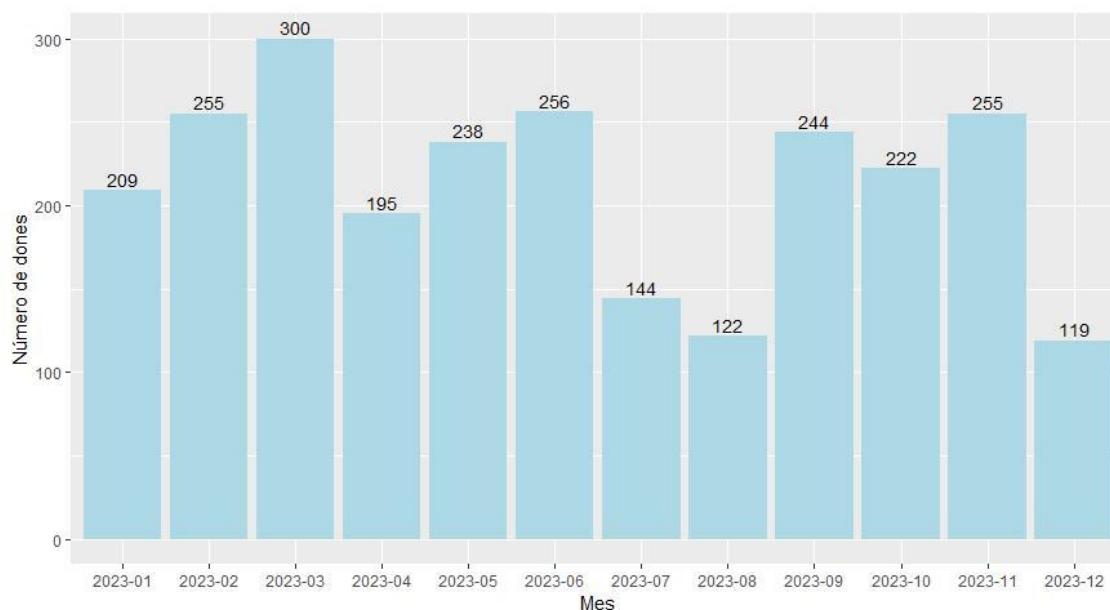
El nombre de dones derivades mensualment de manera oportunista des de l'ASSIR a l'OTC per a cribratge de càncer de coll uterí amb automostra ha estat variable, disminuint de manera rellevant en les setmanes amb dies festius i en el període de vacances d'estiu, tant a l'ASSIR El Prat com a l'ASSIR Gavà (Figura 3).

Figura 3. Derivacions oportunistes al llarg de 2023 per mes.

3a. ASSIR El Prat.

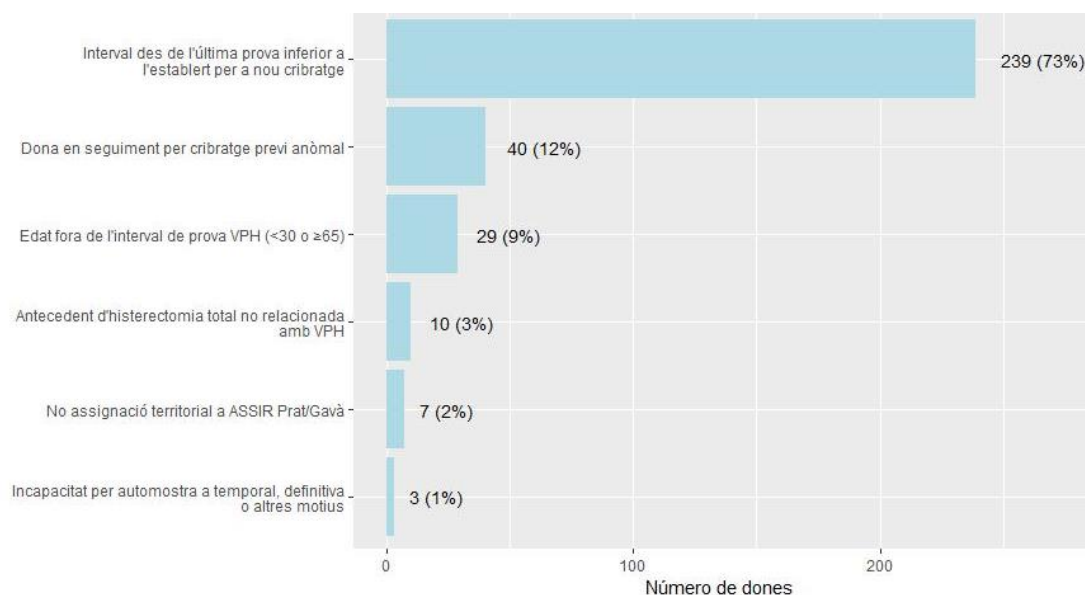
3b. ASSIR Gavà.

Dones no elegibles.

Un total de 328 dones derivades no eren elegibles per al pilot (10%) (50 (6%) a ASSIR El Prat i 278 (11%) a ASSIR Gavà). Els motius de no elegibilitat es detallen a la (Figura 4).

Figura 4. Motius de no elegibilitat.

Acceptació i participació.

Un total de 2603 dones (84% de les dones elegibles i convidades entre gener-desembre 2023) (722 [88%] a ASSIR El Prat i 1881 [82%] a ASSIR Gavà) han acceptat participar al pilot amb automostra i han recollit el material a l'OF, i 2433 dones (78% de les dones elegibles i convidades entre gener-desembre 2023) (677 [82%] a ASSIR El Prat i 1756 [77%] a ASSIR Gavà) han retornat la mostra a la OF (Taula 3).

Taula 3. Número de dones que accepten i que participen al pilot amb automostra segons municipi de residència entre gener i desembre de 2023.

ASSIR / Municipi	Dones que accepten participar (recullen el dispositiu) N (% ¹)	Dones que participen (retornen la mostra) N (% ¹)
ASSIR El Prat de Llobregat	722 (88%)	677 (82%)
El Prat de Llobregat	713 (88%)	671 (83%)
Altres*	9 (82%)	6 (55%)
ASSIR Gavà	1881 (82%)	1756 (77%)
Begues	58 (91%)	50 (78%)
Castelldefels	663 (82%)	618 (76%)
Botigues de Sitges	15 (83%)	13 (72%)
Gavà	476 (80%)	448 (76%)
Viladecans	608 (85%)	571 (80%)
Sant Climent	38 (79%)	35 (73%)
Altres*	23 (77%)	21 (70%)
Total	2603 (84%)	2433 (78%)

* Inclou dones que viuen en un municipi diferent als assignats als ASSIR El Prat i ASSIR Gavà però que han sol·licitat un canvi d'ASSIR de referència.

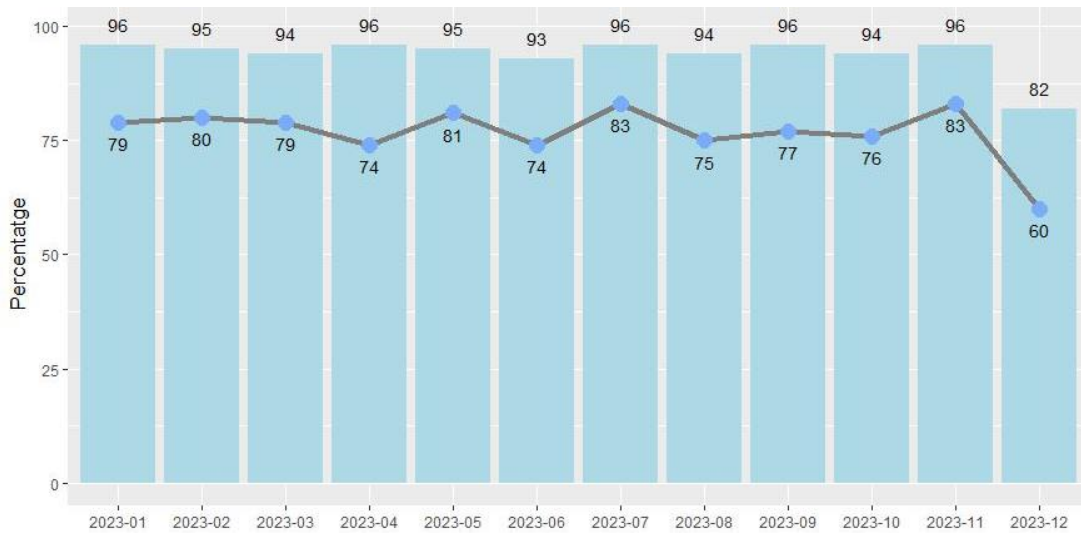
¹ Respecte les dones elegibles i convidades.

Globalment, tal i com s'observa a la [Taula 3](#), tant l'acceptació com la participació són inferiors a l'ASSIR Gavà respecte l'ASSIR El Prat. Entre els municipis participants al pilot amb automostra, la major participació s'observa a El Prat de Llobregat (83% de les dones elegibles i convidades), seguit de Viladecans (80%) i Begues (78%).

A la [Figura 5](#) es mostra la distribució de l'acceptació i participació per mes i per ASSIR. La baixada de participació observada al mes de desembre de 2023, especialment a l'ASSIR El Prat pot ser deguda al retràs en la participació ja que només s'ha tingut en compte un mes de seguiment per a aquestes dones. No obstant, si aquesta fos la causa, seria esperable observar-ho també a l'ASSIR Gavà i no ha estat així. Serà necessari tornar-ho a valorar amb un major temps de seguiment.

Figura 5. Percentatge de participació i acceptació al llarg de 2023 per mes.

5a. ASSIR El Prat.

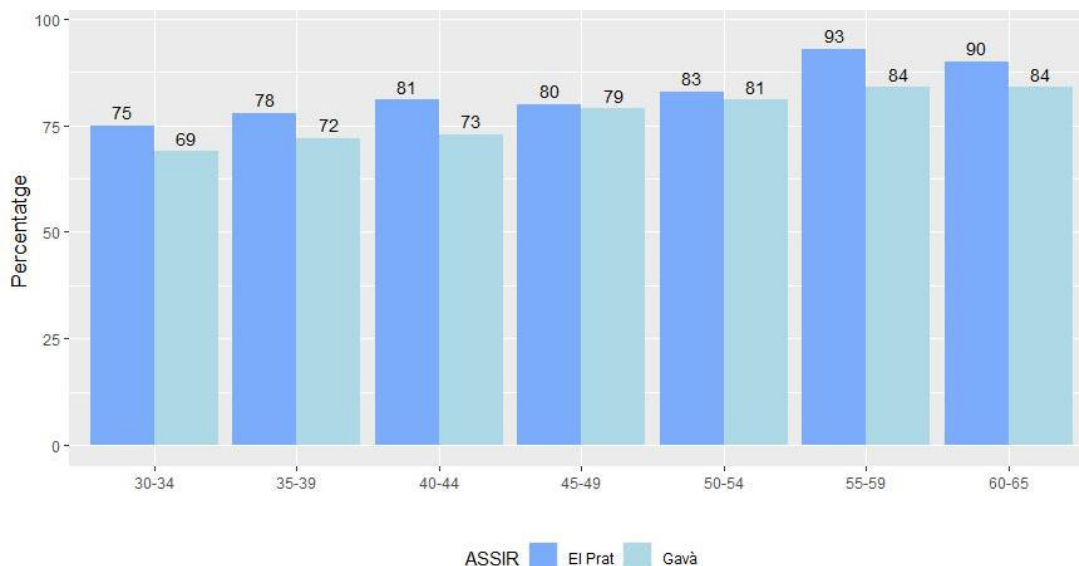
5b. ASSIR Gavà.

*Les barres representen el percentatge de participació i la línia amb els punts el percentatge d'acceptació.

La [Figura 6](#) mostra el percentatge de participació segons grups d'edat. Tant a l'ASSIR El Prat com a l'ASSIR Gavà, hi ha una major participació a grups d'edat més alts.

Figura 6. Participació segons grups d'edat i ASSIR.

Temps entre invitació i acceptació

El temps transcorregut entre l'enviament del SMS d'invitació i la recollida del material d'auto mostra a la OF ha estat de 9 dies de mediana (rang: 0–266 dies), 7 dies (rang: 0–235 dies) a ASSIR El Prat i 9 dies (rang: 0–266 dies) a ASSIR Gavà.

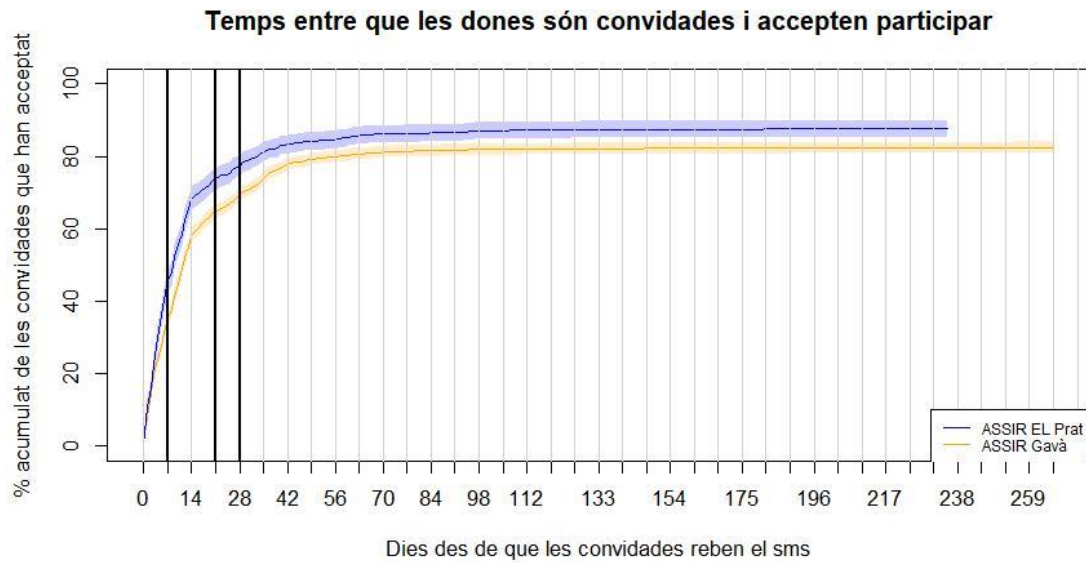
Un 38% de les dones recullen el material d'auto mostra en ≤ 7 dies (46% a ASSIR El Prat i 35% a ASSIR Gavà), un 61% abans dels 15 dies (68% a ASSIR El Prat i 58% a ASSIR Gavà) i un 67% en 21 dies (74% a ASSIR El Prat i 65% a ASSIR Gavà). La participació s'estabilitza cap als 2 mesos, quan s'assoleix una participació del 82%, observant-se diferències estadísticament significatives entre els dos ASSIRs (86% a ASSIR El Prat i 81% a ASSIR Gavà, p -valor $<0,001$) ([Figura 7](#)).

Temps entre acceptació i participació

El temps transcorregut entre la recollida del material a la OF i el retorn de la mostra ha estat de 3 dies de mediana als 2 ASSIRs però amb rangs superiors de fins a 86 dies a ASSIR El Prat i 204 dies a ASSIR Gavà.

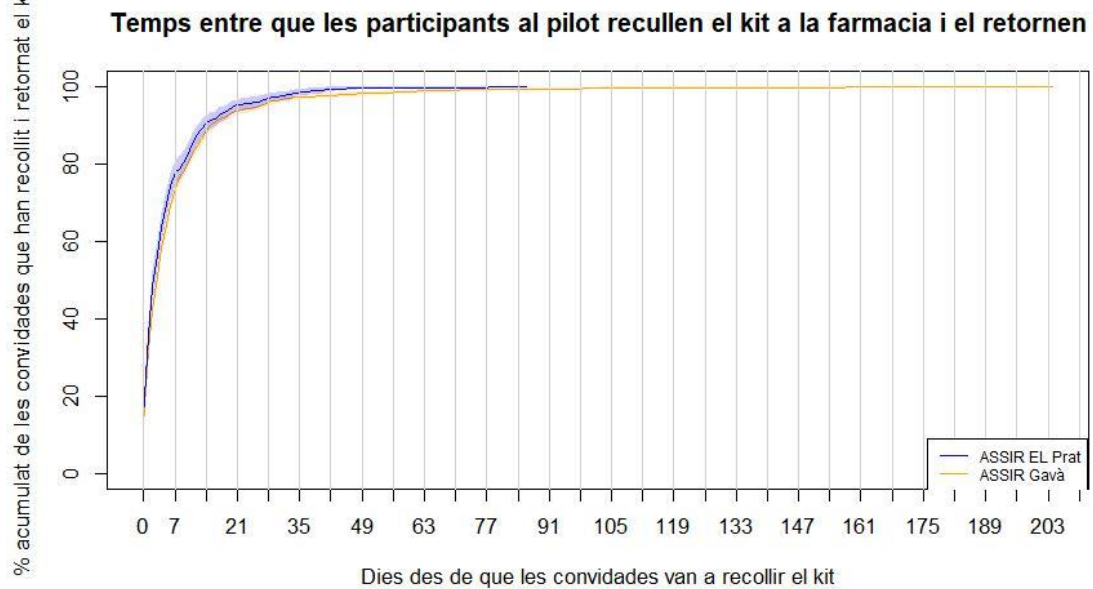
Un 75% de les dones retornen l'auto mostra a l'OF en ≤ 7 dies (78% a ASSIR El Prat i 74% a ASSIR Gavà), un 89% abans dels 15 dies (91% a ASSIR El Prat i 89% a ASSIR Gavà) i un 94% en 21 dies (95% a ASSIR El Prat i 94% a ASSIR Gavà, sense observar-se diferències estadísticament significatives entre els dos ASSIR (p -valor=0,269) ([Figura 8](#)).

Figura 7. Temps entre l'enviament del SMS d'invitació i l'acceptació de participar al pilot (recullen el dispositiu d'auto mostra a la farmàcia).

*Les barres verticals dels dies +7, +21 i +28 es corresponen a les dates d'enviament dels SMS de recordatori 1 i 2 i la trucada del recordatori 3.

Figura 8. Temps entre la acceptació i la participació al pilot

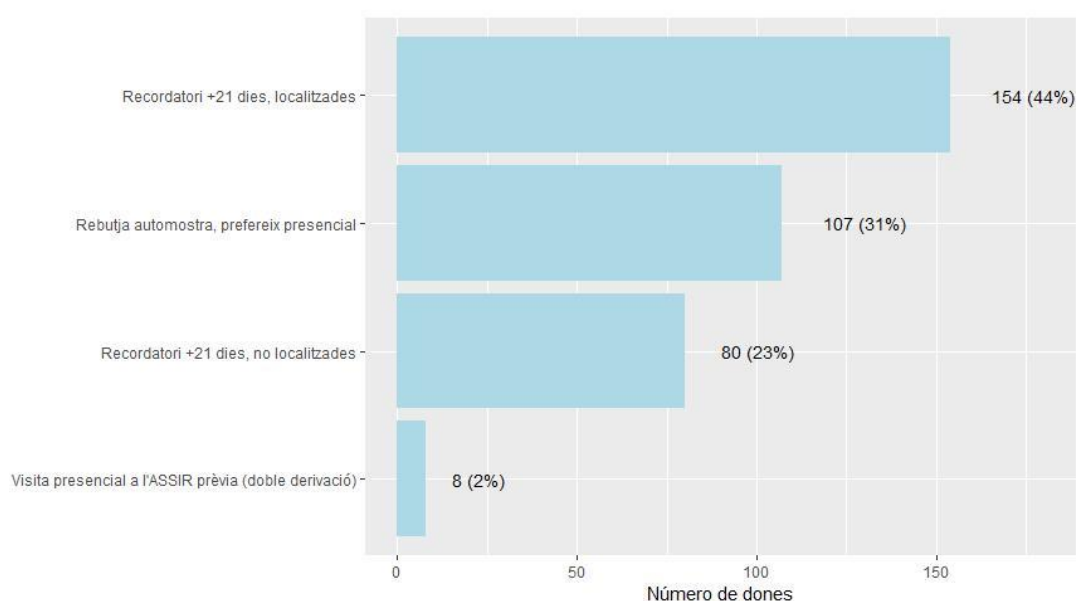
S'han exclòs les dones que no tenen data d'acceptació de participació al pilot o de retorn de l'auto mostra.

Motius de no acceptació

Un total de 349 (11%) dones convidades no han acceptat l'auto mostra i per tant no han participat al pilot (73 a ASSIR El Prat i 276 a ASSIR Gavà). La seva mitjana d'edat és de 44 anys (IQR: 37-51 anys), sense diferències estadísticament significatives entre els dos ASSIR participants al pilot (p -valor=0,295).

Els motius de no acceptació de les 349 dones apareixen a la [Figura 9](#). De les 107 dones que rebutgen l'auto mostra, 78 (73%) s'han realitzat una prova de cribratge a l'ASSIR, majoritàriament una prova de detecció de VPH, posteriorment a la invitació per SMS.

Figura 9. Motius de no acceptació de l'auto mostra.

No participants.

Un total de 170 (5%) dones convidades han acceptat l'auto mostra recollint el material a la OF però no han retornat la mostra i per tant no han participat al pilot (45 a ASSIR El Prat i 125 a ASSIR Gavà).

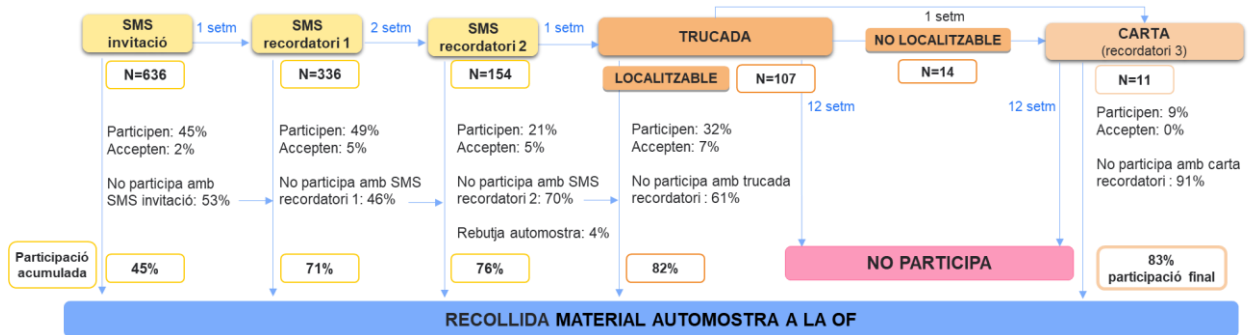
La seva mitjana d'edat és de 45 anys (IQR: 37-51 anys), sense diferències estadísticament significatives entre els dos ASSIR participants al pilot (45 anys a ASSIR El Prat i 44 anys a ASSIR Gavà; p -valor=0,841). La mitjana d'edat de les dones elegibles que han participat al pilot difereix de manera significativa de les dones no participants que han recollit la auto mostra però no l'han retornat (45 anys vs 47 anys respectivament; p -valor<0,001).

Efectivitat del sistema d'invitació

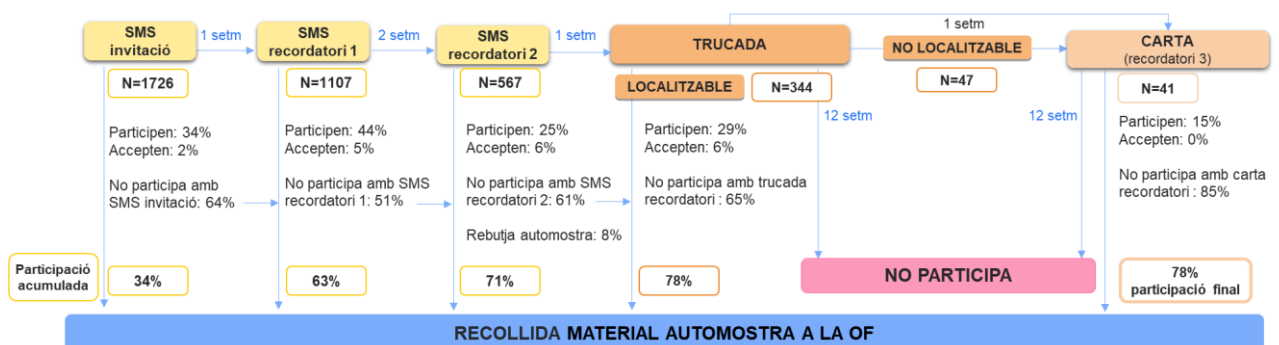
A l'octubre del 2023 es va analitzar la participació segons el recordatori en les dones convidades al pilot des del gener del 2023 fins al setembre del 2023 (Figura 10). Es va observar que un 37% de les dones participa directament al pilot a partir de rebre l'SMS d'invitació (Annex 1) (un 45% a l'ASSIR El Prat i un 34% a l'ASSIR Gavà). Amb el primer recordatori, rebut als 7 dies (Annex 1) la participació s'incrementa al 71% a l'ASSIR El Prat i al 63% a l'ASSIR Gavà. Amb el segon recordatori (Annex 1) enviat als 21 dies després de la invitació inicial s'assoleix una participació del 76% a l'ASSIR el Prat i del 71% a l'ASSIR Gavà. Finalment, en el context del pilot, al tractar-se de cribratge oportunista on les dones han sol·licitat activament el cribratge, es fa un tercer recordatori ja sigui amb trucada o bé amb carta (Annex 6) (a les dones no localitzades) la participació màxima que s'assoleix és del 83% a l'ASSIR El Prat i 78% a l'ASSIR Gavà.

Figura 10. Participació segons recordatori.

10a. ASSIR El Prat.

10b. ASSIR Gavà.

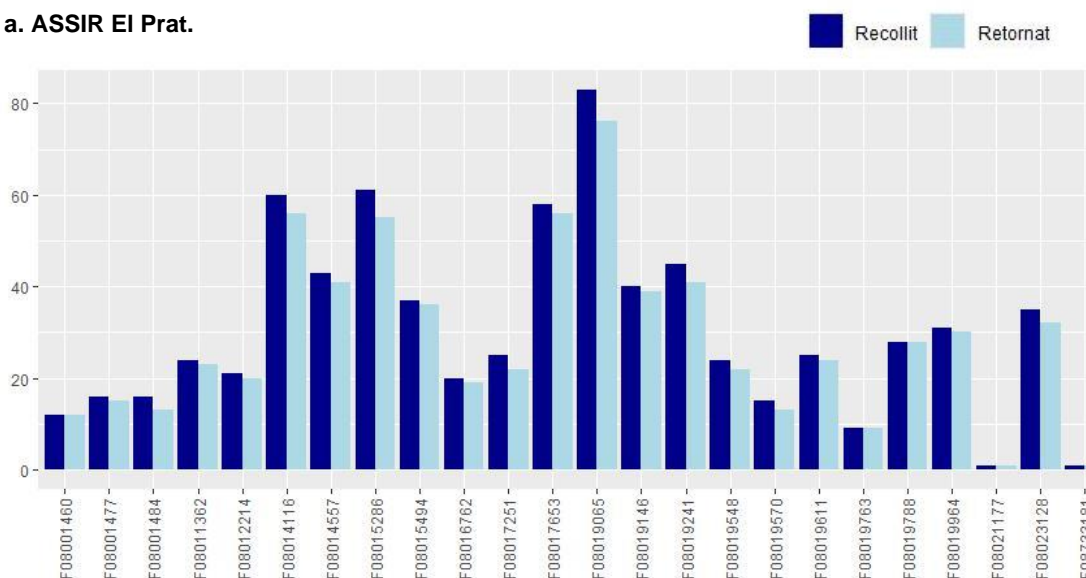

Activitat a les OF.

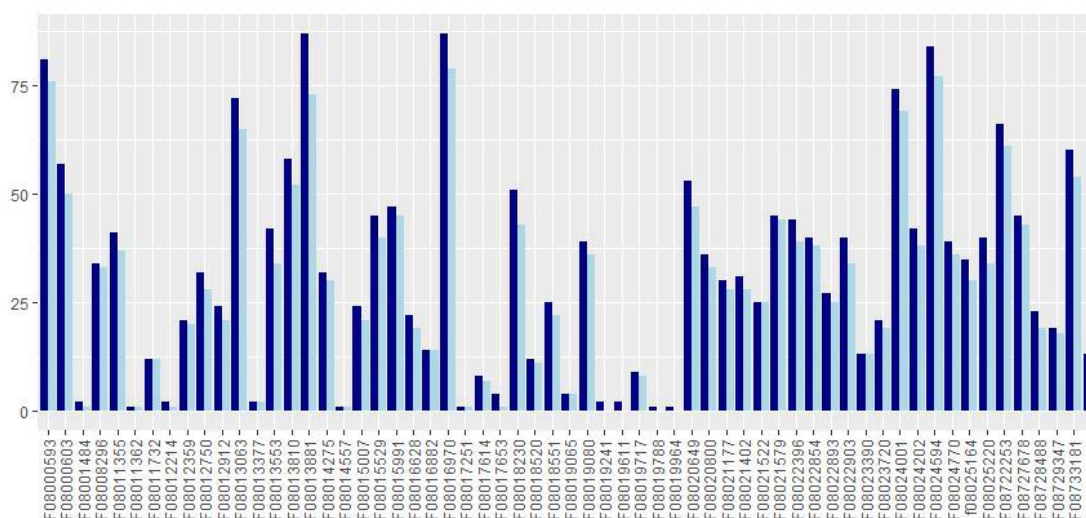
La distribució de l'activitat realitzada a les diferents OF participants al pilot es mostra a la [Figura 11](#).

Figura 11. Nombre de dispositius d'auto mostra recollits i retornats segons l'Oficina de Farmàcia

11a. ASSIR El Prat.

11b. ASSIR Gavà.

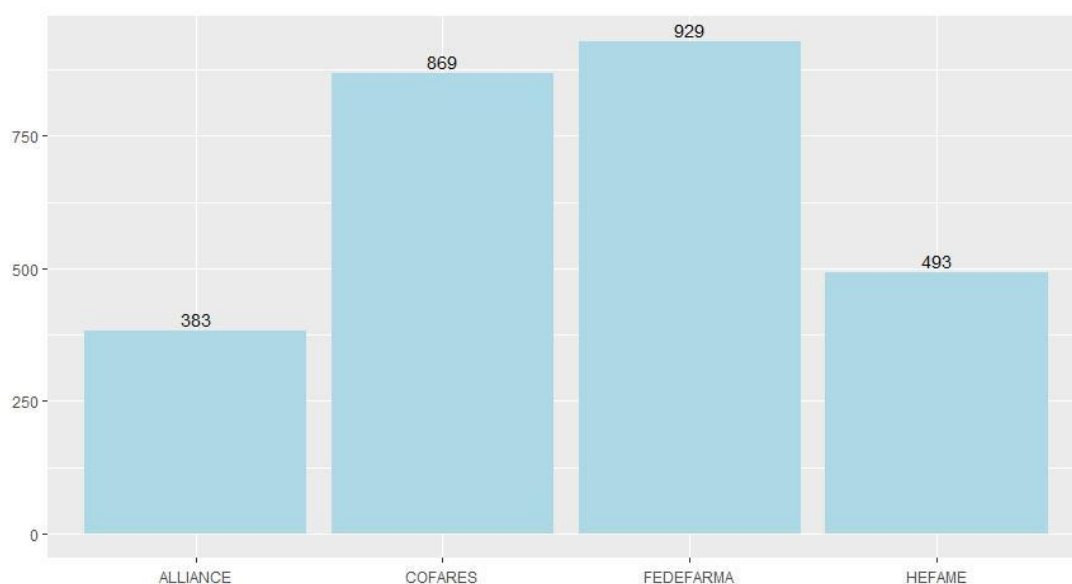
Un total de 23 dones han recollit més d'una auto mostra, en concret dues automostres, el que correspon a 46 automostres en total. Un total de 13 dones (57%) han necessitat d'una segona recollida de mostra per haver obtingut una mostra escassa en la primera recollida de mostra i totes elles han anat a recollir un segon dispositiu d'auto mostra i han tornat a fer-se la prova. De les 13 segones proves d'aquestes dones, 11 (85%) han obtingut un resultat vàlid i 2 (15%) encara es troben pendents de retornar la mostra a la farmàcia. Hi ha hagut 9 dones (39%) que han recollit una primera auto mostra i l'han

retornat correctament però la mostra no ha arribat al laboratori (mostres perdudes) o hi ha arribat en un temps superior al límit, motiu pel qual no s'han pogut procesar. En aquest cas, totes les 9 dones han sigut contactades telefònicament, informades, han recollit un segon dispositiu d'auto mostra i s'ha processat correctament obtenint un resultat vàlid. Finalment una dona (4%) ha malmès l'auto mostra inicial i ha necessitat un segon dispositiu per una correcta recollida de la mostra.

Activitat a les distribuïdores farmacèutiques

L'activitat segons la distribuïdora farmacèutica implicada es mostra a la [Figura 12](#).

Figura 12. Nombre de mostres entregades al laboratori segons distribuïdora farmacèutica entre 01/01/2023 i 31/12/2023.

Activitat al laboratori.

Per a poder processar les mostres dins del període necessari de 3 setmanes des de la data de la petició, és important que la mostra no es demori en arribar al laboratori. Per això el procés de seguiment de les mostres entre l'OF i la OTC es realitza a diari per part de l'OTC, amb reclamació de les mostres no rebudes en un període de 2 setmanes des de l'entrega a l'OF. La OTC informa al Col·legi Oficial de Farmacèutics de Barcelona (COFB) a través de correu electrònic i des del COFB es contacta a les OF i distribuïdores implicades per tal de localitzar les mostres.

Els temps transcorreguts entre que es registra el retorn de la mostra a l'OF i la seva arribada al laboratori a l'ICO, des de l'entrega de la mostra fins a disposar del resultat de cribratge, i des de que la dona entrega la mostra fins a que es disposa del resultat es troben detallats a la [Figura 13](#).

Figura 13. Processos al laboratori.

El temps transcorregut entre que es registra el retorn de la mostra a l'OF i la seva arribada al laboratori a l'ICO és de 3 dies de mediana, amb un rang d'entre 0 i 45 dies, variant segons l'OF i el distribuïdor farmacèutic. Als 7 dies des de l'entrega de la mostra, el 91% de les mostres ja han arribat al laboratori i als 14 dies gairebé el 99% de les mostres han arribat al laboratori.

La mediana de temps que transcorre entre l'arribada de les mostres a l'ICO i la disponibilitat del resultat és de 4 dies amb un temps màxim de 36 dies. Gairebé el 100% de les mostres han tingut el informe disponible a les 3 setmanes des de l'arribada de la mostra. És a dir, d'acord amb el temps establerts al Protocol (Figura 2). Únicament 9 mostres del total de 2429 (0.4%) mostres processades van tenir l'informe de resultat generat passats els 21 dies tot i que totes van ser processades dins del termini establert.

El temps transcorregut des que la dona entrega la mostra (data de la petició de processament) i que es disposa del resultat de la prova és de 7 dies de mediana amb un temps màxim de 53 dies. El 98% de les dones tenien disponible el resultat de cribratge als 21 dies.

Resultats de la prova de detecció del VPH.

Entre les 2417 mostres processades al laboratori entre el dia 01/01/2023 i el dia 31/12/2023 (675 a ASSIR El Prat i 1744 a ASSIR Gavà), hi ha un total de 316 mostres que han resultat positives per VPH (81 a ASSIR El Prat i 235 a ASSIR Gavà), el que suposa una positivitat global del 13% (12% a ASSIR El Prat i 14% a ASSIR Gavà) (Taula 4).

El resultat predominant de les mostres ha estat un genotip de VPH d'alt risc no 16 ni 18 amb un 78% (N=248), seguit pel VPH16 amb un 17% (N=53) i pel VPH18 amb un 5% (N=15). La mitjana d'edat de les dones positives és de 44 anys (IQR: 36-50 anys), sense observar-se diferències estadísticament significatives entre els ASSIR participants (44 anys a ASSIR El Prat i 44 anys a ASSIR Gavà; p-valor=0,682).

Taula 4. Resultats de la prova de detecció de VPH segons ASSIR.

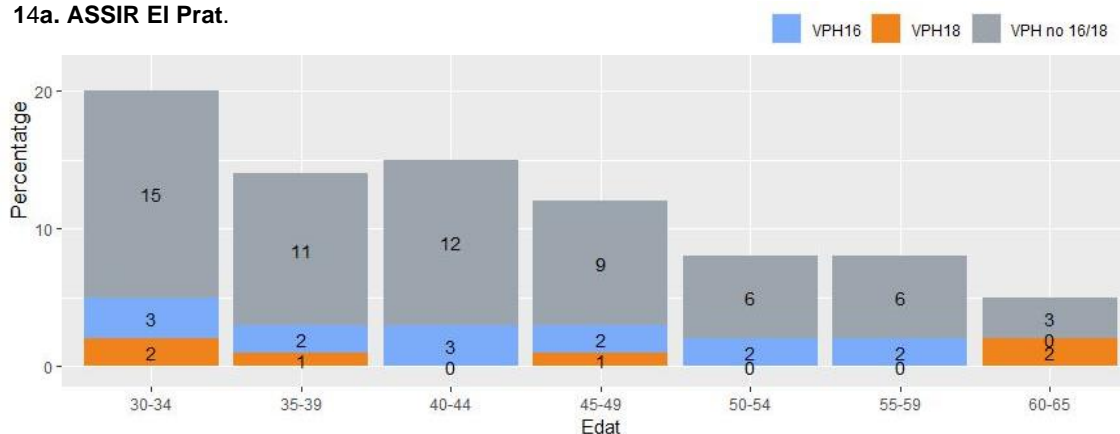
Cribatge VPH amb automostra	ASSIR El Prat de Llobregat N (%)	ASSIR Gavà N (%)	Total N (%)
VPH negatiu	594 (88%)	1507 (86%)	2101 (87%)
VPH positiu	81 (12%)	235 (14%)	316 (13%)
VPH16*	14 (2%)	39 (2%)	53 (2%)
VPH18*	5 (1%)	10 (1%)	15 (1%)
VPH alt risc no 16/18*	62 (9%)	186 (11%)	248 (10%)
Total	675 (100%)	1744 (100%)	2417 (100%)

*El % per als diferents genotips de VPH es mostra respecte el total de dones cribades.

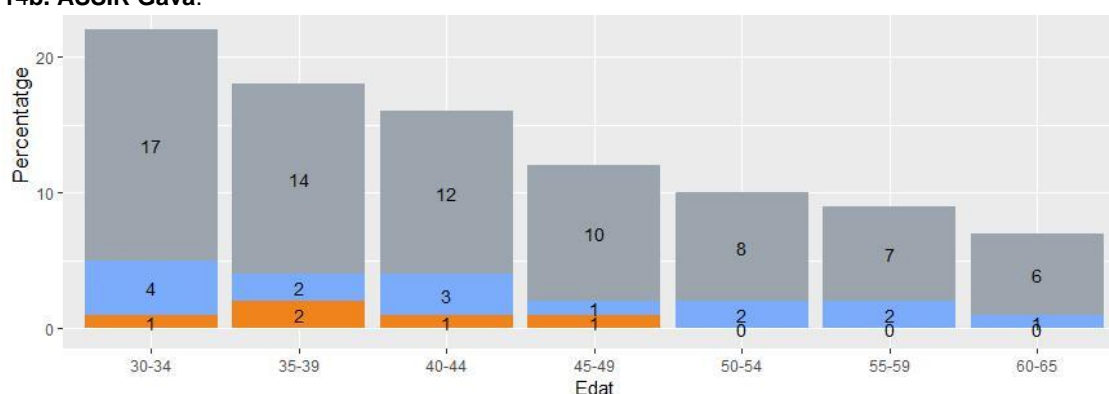
La distribució de la positivitat per genotip i edat es mostra a la Figura 14. S'observa que la franja de 30-34 anys són les que tenen un major percentatge de positivitat (20% a ASSIR El Prat i 22% a ASSIR Gavà) i es va reduint a mesura que augmenta l'edat.

Figura 14. Resultat de la positivitat per genotip i edat.

14a. ASSIR El Prat.

14b. ASSIR Gavà.

Resultats de les citologies de triatge.

Entre les dones convidades al pilot en el període comprès entre el 01/01/2023 i el 31/12/2023 amb un resultat positiu, a 31/01/2024, el 92% de les dones han estat visitades i se'ls ha realitzat la citologia de triatge. En el moment de l'anàlisi, un 5% de les mostres es trobaven pendent del resultat (6 a ASSIR El Prat i 8 a ASSIR Gavà). Els resultats de les citologies amb resultat disponible es mostren a la [Taula 5](#):

Taula 5. Resultats de la citologia de triatge segons ASSIR.

Citologia de triatge	ASSIR El Prat de Llobregat	ASSIR Gavà	Total
	N (%)	N (%)	N (%)
Normal	46 (65%)	136 (66%)	182 (65%)
ASC-US	11 (15%)	38 (18%)	49 (18%)
LSIL	9 (13%)	21 (10%)	30 (11%)
HSIL	2 (3%)	3 (2%)	5 (2%)
ASC-H	3 (4%)	7 (3%)	10 (3%)
Inflam./Insatisfact./Inadeq.	0 (0%)	2 (1%)	2 (1%)
Total	71 (100%)	207 (100%)	278 (100%)

La relació entre el resultat de la prova de detecció de VPH i el resultat de la citologia es mostra a la [Taula 6](#):

Taula 6. Relació entre el resultat de la prova primària de detecció de VPH amb automostra i el resultat de la citologia de triatge, segons ASSIR.

6a. ASSIR Prat.

Resultat citologia		VPH16	VPH18	VPH no 16/18	Total
		N (%)	N (%)	N (%)	N (%)
Resultat citologia	Normal	7 (64%)	2 (100%)	37 (64%)	46 (65%)
	ASC-US	2 (18%)	0 (0%)	9 (15%)	11 (15%)
	LSIL	1 (9%)	0 (0%)	8 (14%)	9 (13%)
	HSIL	1 (9%)	0 (0%)	1 (2%)	2 (3%)
	ASC-H	0 (0%)	0 (0%)	3 (5%)	3 (4%)
Total per genotip VPH		11 (100%)	2 (100%)	58 (100%)	71 (100%)

6b. ASSIR Gavà.

Resultat citologia		VPH16	VPH18	VPH no 16/18	Total
		N (%)	N (%)	N (%)	N (%)
Resultat citologia	Normal	20 (54%)	7 (87%)	109 (67%)	136 (66%)
	ASC-US	5 (14%)	1 (13%)	32 (20%)	38 (18%)
	LSIL	5 (14%)	0 (0%)	16 (10%)	21 (10%)
	HSIL	2 (5%)	0 (0%)	1 (1%)	3 (2%)
	ASC-H	4 (11%)	0 (0%)	3 (2%)	7 (3%)
	Infl./Insatisf./Inadeq.	1 (3%)	0 (0%)	1 (1%)	2 (1%)
Total per genotip VPH		37 (100%)	8 (100%)	162 (100%)	207 (100%)

3/ ACTIVITATS DE COORDINACIÓ I SEGUIMENT AMB TOTS ELS AGENTS IMPLICATS

A nivell de l'OTC es realitzen reunions setmanals de seguiment individual amb la participació de tots els membres de l'equip així com reunions internes setmanals de coordinació del pilot i del desplegament del nou protocol VPH a Catalunya.

Des de l'inici del pilot es realitzen reunions mensuals de seguiment amb tots els implicats a diferents nivells (OTC-ICO, PDO, ASSIR, HUB, HV, CatSalut, COFB i CCFC) on s'avalua l'activitat realitzada i es planifiquen les accions de millora i els següents passos a seguir. Al llarg de 2023, s'han realitzat un total d'11 reunions de seguiment.

L'OTC proporciona actualitzacions bimensuals en forma de breu informe resum al laboratori, al COFB, al PDO i al CatSalut. El COFB distribueix aquest informe a les farmàcies participants al pilot. En aquest informes hi consten les dades d'activitat així com els resultats preliminars de noves accions que es posen en marxa.

A més, des de l'OTC es coordinen reunions de seguiment assistencial de les dones participants al pilot amb les coordinadores dels 2 ASSIR i de l'HV on s'informa de l'estat de les proves de triatge i de seguiment, de les proves/seguiments endarrerits i de problemes detectats a nivell de circuits. Al llarg de 2023, s'han realitzat un total de 8 reunions.

4/ DESENVOLUPAMENT DEL PROGRAMARI INFORMÀTIC DE L'OFICINA TÈCNICA DE CRIBRATGE

Amb l'objectiu d'implantar el programa de cribratge de càncer de coll uterí amb automostra i amb la finalitat d'establir les eines informàtiques per al futur programa de cribratge poblacional. En el context del pilot, ha estat necessari el desenvolupament ràpid d'un programari que permetés interaccionar amb els diferents sistemes d'informació dels ASSIR, hospitals de referència i OF, així com la implementació de diferents funcionalitats per tal que l'OTC de l'ICO pugués fer el seguiment de la població diana del pilot (ASSIRs El Prat de Llobregat i Gavà). Aquest programari provisional no cobreix totes les necessitats necessàries per a que el programa de cribratge poblacional s'escali a tota Catalunya de manera que en paral·lel s'està treballant per al desenvolupament d'un nou programari i en les millores necessàries que el programa pilot requereix en cada fase.

Accions de millora a nivell dels sistemes d'informació actuals.

Com s'ha comentat, l'aplicatiu informàtic de gestió de l'OTC és un aplicatiu provisional. A mesura que avança el pilot es van introduint i implementant millores per a facilitar la gestió diària de l'OTC i permetre l'inici dels pilots poblacionals previstos per al 2024 al territori de l'ASSIR Prat i Gavà.

S'ha estat treballant en la integració dels diferents sistemes d'informació disponibles (programari OTC, ECAP ja iniciat; SAP i RAPA pendent d'iniciar) per tal de muntar sistemes que permetin la correcta avaluació del pilot/programa de manera més eficient.

Altres necessitats a nivell de sistemes d'informació detectades i sobre les que actualment s'hi està treballant són: bolcatge automatitzat dels resultats del cribratge a l'aplicatiu i automatització bolcatge de l'informe de cribratge a LMS, habilitació de la nova petició de proves de cribratge a eCAP, inclusió al catàleg del programa informàtic d'Anatomia patològica (ETPAT) del nou codi SNOMED creat per als resultats de VPH positius per a un tipus de VPH diferent a VPH16 o VPH18, la correcta identificació de les citologies endocervicals a ETPAT i el posterior bolcatge del seu resultat a la Intel·ligència Activa d'eCAP (veure [Apartat 7](#) de la memòria). Per altra banda, a l'atenció hospitalària encara no s'ha implementat el formulari de recollida de dades sobre la colposcòpia i les conitzacions pel que, de moment, no es poden avaluar aquests aspectes del programa de cribratge. La seva implementació està prevista a partir d'Abril 2024.

Programari poblacional del PDPCCU

El programa poblacional de detecció precoç del CCU des d'una perspectiva informàtica i tècnica té com objectiu principal automatitzar i facilitar el procés de cribratge del càncer

de coll uterí, utilitzant tecnologies modernes com Spring i Java 17, assegurant l'eficiència, precisió i escalabilitat del sistema.

En quan a la orientació tècnica podem dir que les tecnologies que s'estan utilitzant per aquest desenvolupament són les següents:

- Llenguatge de Programació: Java 17.
- Framework: Spring Framework per al desenvolupament de l'aplicació web.
- Frontend: angular per a la part del client.
- Bases de dades: integració amb bases de dades relacionals (Oracle) per al emmagatzematge segur i eficient de les dades del pacient.
- Microserveis: segregació de circuits com la comunicació, configuració, acceptacions de proves i resultats, registre d'assegurats en microserveis independents per millorar la modularitat i l'escalabilitat del sistema.
- Desplegament: orientat a possibilitar el desplegament tant en entorns on-premise com en entorns cloud en un futur.

Aquest programari inclou diversos components:

- Sistemes de registre i seguiment: implementació de sistemes de registre electrònic que permetin un seguiment eficaç de les usuàries en el programa. Aquests sistemes emmagatzemen informació rellevant per la gestió, control, resultats i seguiment de proves de detecció i tractaments realitzats.
- Sistemes d'Informació Sanitària: integració de dades rellevants del programa en els sistemes d'informació sanitària més amplis. Aquesta integració facilita l'intercanvi d'informació entre diferents serveis de salut i professionals mèdics per garantir una atenció coordinada. Hi haurà múltiples integracions, i s'ha estat treballant en el desenvolupament d'interfícies d'integració amb sistemes externs, com laboratoris i sistemes d'informació de salut, per recollir la informació necessària del cribratge.
- Seguretat i privacitat de les dades: implementació de mesures de seguretat robustes per protegir la confidencialitat de les dades de les pacients, garantint que la informació personal i mèdica estigui segura i complir amb les normatives de privacitat.
- Modularització i creació de microserveis: implementació de microserveis per a la comunicació independents per gestionar aspectes específics, com la comunicació amb els pacients, garantint la separació de preocupacions i la fàcil mantenibilitat del sistema. Els avantatges de la modularització són l'escalabilitat, la mantenibilitat i la reutilització.
  - Escalabilitat: la modularització facilita la distribució de la càrrega de treball i permet escalar els microserveis de forma independent segons les necessitats del sistema.
  - Mantenibilitat: els microserveis independents són més fàcils de mantenir i actualitzar, ja que cadascun es centra en una funcionalitat específica del sistema.

- Reutilització: els microserveis poden ser reutilitzats en altres projectes o contextos, cosa que millora l'eficiència del desenvolupament i redueix el temps d'implementació de noves funcionalitats.

En quan a la interoperabilitat entre microserveis, s'està treballant per a establir interfícies clares i estàndards de comunicació entre els microserveis, utilitzant tecnologies com RESTful APIs, per garantir la interoperabilitat i la cohesió del sistema en el seu conjunt.

Microserveis en fase de desenvolupament i/o disseny:

- Comunicacions: Encarregat de gestionar la comunicació amb els pacients, incloent notificacions, recordatoris i seguiment del procés de cribatge.
- Registre d'assegurat: Encarregat de gestionar l'actualització de la informació dels assegurats.
- Gestió de la invitació: Enviament d'invitacions.
- Gestió de resultats: Sistema de recollida de resultats de proves de cribatge dels diversos actors (Laboratori, Hospital, ASSIR).

La modularització i la creació de microserveis independents són elements clau per a l'evolució i l'èxit a llarg termini de l'aplicació de cribatge del càncer de CCU. En adoptar aquesta arquitectura, es promou la flexibilitat, l'escalabilitat i la reutilització de components, preparant el sistema per adaptar-se a futurs canvis i requisits del negoci, així com per donar servei a altres àrees de salut.

En conjunt, aquesta perspectiva tècnica busca optimitzar els processos del programa, millorar l'accessibilitat i interoperabilitat de la informació, i garantir la seguretat i privacitat de les dades mentre es treballa cap a la prevenció i detecció precoç del càncer de coll uterí.

Recepta electrònica

S'està treballant en una proposta preliminar de circuit per al cribatge de CCU mitjançant la recepta electrònica conjuntament els diferents actors implicats (Àrea del Medicament de Catsalut, PDO i OTC-ICO). Aquesta proposta es preveu que pugui estar en fase de proves a finals de 2024 i que es pugui implementar de cara a l'extensió del programa de cribatge poblacional de CCU a Catalunya en els propers anys.

5/ FORMACIÓ

Formació a la ciutadania.

Per tal de facilitar el coneixement del dispositiu d'automostra i el seu ús entre les dones reticents, des dels ASSIRs participants al pilot les llevadores mostren l'automostra i expliquen el nou procediment de recollida de mostra a les dones que han rebutjat participar al pilot i han optat pel cribratge presencial a l'ASSIR amb l'objectiu de conscienciar-les i resoldre dubtes de cara a la seva participació en un futur.

S'està treballant en l'elaboració d'un vídeo informatiu per a les dones que estarà disponible a [Canal Salut](#) així com també a les sales d'espera dels CAPs i ASSIRs, i que es preveu que estigui disponible durant la primera meitat de 2024 (veure [Apartat 6](#) de la memòria).

Formació als professionals sanitaris.

Professionals de ginecologia

S'han treballat els materials relacionats amb la conducta clínica inclosos al [Protocol de detecció precoç del càncer de coll uterí de Catalunya](#) (2023) per tal de facilitar-ne la implementació a la pràctica diària a través de la preparació de [vídeos explicatius dels algorismes de maneig clínic](#) i també s'ha creat una [App/Web](#) per a donar-los suport durant la consulta (veure [Apartat 7](#) de la memòria).

Durant el 2023 no s'han realitzat noves edicions dels curs online de formació dels professionals dels ASSIR a la plataforma [e-oncologia](#) donat que els professionals implicats ja s'havien format prèviament.

Professionals administratius

S'han realitzat noves accions formatives per als administratius dels ASSIRs amb l'actualització del procediment administratiu "Procediment Prova pilot cribratge del càncer de coll uterí amb automostra en dones de l'ASSIR Prat de Llobregat i ASSIR Gavà" del SAP Delta del Llobregat (Codificació: M101E22PR01; revisió 06, 27/11/2023).

Professionals de les OF participants

Durant el 2023 s'han realitzat dues edicions del curs online de formació dels professionals de les OF a la plataforma [e-oncologia](#), amb una participació total de 64 professionals, dels quals hi ha 57 aprovats (89,1%) i 7 que no han realitzat l'avaluació (10,9%). En relació a l'avaluació de satisfacció feta sobre el curs, un 94,7% ha manifestat que està d'acord o molt d'acord amb que el contingut està exposat amb claredat i un 89,5% dels alumnes està d'acord o molt d'acord amb que el disseny dels materials és amè i motivador. El grau de satisfacció global del curs és notable per a un 49,1% dels alumnes i excel·lent per a un 38,6%. Part dels participants en les edicions

de 2023 ja eren professionals acreditats al 2021 en una formació telemàtica i es va considerar que era necessari que realitzessin l'acreditació on-line per a uniformitzar la formació entre tots els professionals de les OF participants i refrescar coneixement de cara a l'inici del pilot del programa poblacional al 2024. Cal recordar que en el cas de les OF, la realització del curs és d'obligat compliment per a que l'OF es pugui acreditar com a OF participant al programa pilot de cribatge del CCU amb automostra. A l'[Annex 8](#) es pot veure una mostra dels cursos disponibles a la plataforma e-oncologia.

Professionals d'Atenció Primària

De cara a donar a conèixer els canvis del [Protocol de detecció precoç del càncer de coll uteri de Catalunya](#) (2023) entre tots els professionals sanitaris del territori, tant pels implicats directament en la implementació del nou Protocol, com altres professionals que tenen contacte amb les dones elegibles per al cribatge, des de l'ICO s'ha creat un [vídeo](#) que resumeix els aspectes més rellevants ([Annex 9](#)). Aquest vídeo no és específic per a l'automostra però està prevista la creació d'un vídeo específic per a l'àrea del pilot de cara a l'inici del 2024. Entre els mesos de novembre i desembre de 2023, s'han aconseguit 403 impressions (cops que s'ha iniciat la visualització del vídeo) amb un 79% del vídeo visualitzat.

A més a més, s'ha iniciat la realització de sessions formatives per als l'Equips d'Atenció Primària (EAP) de l'àrea del pilot per tal d'explicar els resultats del pilot amb automostra i donar a conèixer l'inici del pilot del programa poblacional al Prat al Gener de 2024. El dia 21/12/2023 es va realitzar la primera acció formativa presencial per a l'EAP Ramona Via d'El Prat de Llobregat. Al llarg dels mes de gener de 2024 es va formar a la resta d'EAPs del Prat i entre febrer i març 2024 està prevista la formació dels 8 EAPs de Begues, Castelldefels, Gavà i Viladecans que tenen com a referència l'ASSIR Gavà.

6/ COMUNICACIÓ

Canal Salut

S'ha treballat conjuntament amb el Departament de Salut per a l'actualització de la informació general en relació al càncer de coll uterí i la seva prevenció al web [Canal Salut](#) de cara a actualitzar la web amb la informació del nou protocol i a millorar la qualitat de la informació disponible per a la ciutadania.

També s'ha treballat per millorar l'apartat específic sobre el [pilot amb automostra](#), creat l'any 2021 amb l'inici del pilot, el qual es només accessible a través de l'enllaç directe que es facilita amb la invitació a participar al pilot quan s'envia l'SMS o la carta d'invitació. S'han dut a terme ajustos significatius a la pàgina, s'han modificat les preguntes freqüents i s'han establert enllaços amb altres pàgines webs relacionades per a oferir una major cohesió comunicativa i millorar la visualització general del contingut. En aquest aspecte, cal mencionar que si bé ja s'han fet millores destacables, encara hi ha canvis pendents de realitzar que estan previstos per al primer trimestre de 2024.

Materials gràfics i audiovisuals

Durant 2023, des del Departament de Salut s'ha treballat en la nova imatge gràfica del programa de detecció precoç del CCU. Des de l'OTC-ICO s'ha donat suport en els aspectes relacionats amb el problema de salut i de contingut dels materials. L'ICO, concretament el grup d'e-oncologia, han donat també suport en la creació de material gràfic amb la nova imatge proposada.

Materials gràfics

S'ha dissenyat un nou [tríptic informatiu](#) i unes noves instruccions per a l'automostra, alineant-les amb la nova identitat visual del Programa per a assegurar una coherència integral en la comunicació. A l'[Annex 3 i 4](#) hi trobareu tríptics i instruccions utilitzats durant el 2023 i a l'[Annex 10](#) hi trobareu els nous materials dissenyats durant 2023, que estaran disponibles a partir de 2024.

També s'ha creat un pòster ([Annex 11](#)) per a una identificació fàcil de les farmàcies col·laboradores del programa poblacional que estarà disponible amb l'inici dels pilots poblacionals durant 2024.

Vídeos informatius

Durant 2023, des del Departament de Salut s'ha treballat en la nova imatge gràfica per als vídeos del PDPCCU i s'ha publicat el [vídeo](#) per a la població general que substituirà els de la pàgina web actual ([Annex 12](#)). Un cop establerta aquesta nova imatge, des de l'ICO s'han realitzat adaptacions del material per a les sales d'espera dels CAPs i ASSIRs, que es preveu que estiguin disponibles durant la primera meitat de 2024.

També s'està treballant de manera específica en l'adaptació d'aquests vídeos per a incloure informació del cribatge amb automostra de cara al futur desplegament del programa poblacional.

Comunicació amb l'OTC

L'OTC disposa d'un telèfon de contacte disponible de dilluns a divendres de 8 a 14h amb contestador automàtic fora d'aquesta jornada i un correu electrònic per tal que les dones puguin contactar amb l'OTC sempre que sigui necessari. Al llarg de 2023 s'ha donat resposta al 100% dels contactes per qualsevol dels mitjants en menys de 24 hores laborables. Les dades de contacte de l'OTC es troben a l'[Annex 13](#).

7/ ALTRES ACCIONS DE MILLORA REALITZADES

Definició i sistematització dels indicadors de seguiment de l'activitat de cribratge

Al 2023 es va a iniciar la definició dels Indicadors a utilitzar per a una avaluació adequada i completa del Programa de detecció precoç del càncer de coll uterí a Catalunya, més enllà de la present prova pilot. En el procés de definició dels indicadors, en primer lloc es va recopilar informació dels indicadors del cribratge de càncer de coll uterí recomanats en guies de qualitat així com els utilitzats en informes d'avaluació dels programes de cribratge de càncer de coll uterí a nivell internacional. Els indicadors es van categoritzar segons el procés o aspecte del programa que avaluen, establint-se diferents categories: invitació i participació, prova de cribratge, resultats cribratge, seguiment diagnòstic, tractament i desenllaços. Posteriorment es va definir la periodicitat i les fonts d'informació necessàries per al seu càlcul/estimació. En el context de l'establiment d'aquests indicadors, s'ha estat treballant de manera específica en els indicadors per al programa de detecció precoç amb automostra i s'ha iniciat el treball per a la definició dels indicadors del programa poblacional. Al llarg de 2024 es continuarà treballant en la seva millora i es començarà a treballar en la visualització dels indicadors.

App/Web dels algorismes de maneig clínic

Amb la publicació del [Protocol](#) (2023), i arrel de les respostes de 320 professionals, 295 (92%) dels quals van respondre que consideraven necessària alguna eina que facilités la correcta interpretació dels algorismes de maneig clínic, s'ha vist necessària la creació d'una App/web per facilitar la interpretació dels nous algorismes de conducta clínic. Per aquest motiu, s'ha creat una App/web ([Annex 14](#)) per a donar suport als professionals sanitaris de Catalunya implicats en la implementació del Protocol. Des de la seva publicació al novembre de 2023 i fins al 31/12/2024, l'App/web ha tingut 921 visites amb una mitjana 59 segons de temps d'ús, el qual reflecteix la rapidesa de l'eina per a la solució de dubtes clínics i la seva utilitat a la consulta. Al gener de 2024 (01/01/2024-31/01/2024), hi ha hagut un total de 702 visites amb una mitjana de visualització de 46 segons. En total, des de la publicació de la App/web al novembre i fins el 31/01/2021 hi ha hagut un total de 1.623 visites.

Accions de millora dels circuits

ASSIRs i EAPs

S'ha potenciat la formació als professionals implicats en ambdós nivells per a que es coneguin els circuits del pilot i es realitzin les derivacions adequadament (veure [Apartat 5](#) de la memòria). També s'ha potenciat el seguiment estret de les pacients amb un resultat positiu a la prova de detecció de VPH, per tal de reduir l'interval entre proves i ajustar-se als intervals establerts (veure [Apartat 3](#) de la memòria).

Oficines de farmàcia i distribuïdores

S'han establert i millorat els circuits de notificació d'incidències entre les OF i el COFB i l'OTC. S'han establert millores en els circuits per la notificació de falta de material i sol·licitud de dispositius.

Laboratori

Peticions de citologies

S'ha modificat la nova petició de prova de cribratge per a que reflecteixi la realització de citologies de triatge en cas de prova de detecció de VPH positiva en una automostra. Està prevista la implementació de la nova petició durant la primera meitat de 2024. Mentre no s'habilita la nova petició de prova de cribratge modificada, les citologies de triatge segueixen un circuit lleugerament diferent per a que el laboratori les pugui diferenciar amb major facilitat de les citologies que es realitzen com a prova de cribratge primari i així prioritzar-ne el processament.

Peticions de citologies endocervicals

D'acord amb els algorismes clínics de cribratge, en determinades ocasions al realitzar una colposcòpia per un resultat de cribratge anormal, resulta necessari prendre una mostra endocervical. Aquesta mostra s'ha de realitzar mitjançant una citologia endocervical, que presenta algunes diferències respecte a una citologia rutinària de cribratge; es preferent al realitzar-se en dones VPH positives i ha de incloure principalment material endocervical (en cas d'absència de component endocervical cal repetir la mostra). Per tant, s'ha creat una nova prestació per a aquesta prova a nivell de tota Catalunya i ja s'ha habilitat a l'ECAP per a poder demanar aquesta prova mitjançant la seva ordre clínica corresponent. Tanmateix, la petició de citologia endocervical arriba al sistema informàtic d'Anatomia Patològica (ETPAT) com a citologia cervico-vaginal el que implica la modificació manual de tots els informes per a que la prova estigui correctament identificada. En aquests moments, el resultat no es bolca adequadament a la Intel·ligència Activa d'eCAP.

Codis SNOMED i Registre d'Anatomia Patològica de Catalunya

En col·laboració amb la Societat Catalana de Citopatologia s'ha revisat el catàleg de codis SNOMED de resultat de citologia i proves de VPH disponibles i s'han contrastat amb els utilitzats en els darrers anys per citopatòlegs mitjançant el Registre d'Anatomia Patològica de Catalunya (RAPA). S'ha creat un diccionari d'equivalències amb els possibles resultats descrits als algorismes clínics del Programa de detecció precoç de Catalunya, s'han creat nous codis personalitzats i s'han consensuat els codis de resultats a utilitzar en els informes de citologia i de proves de VPH a Catalunya. El nou codi de resultat de VPH positiu per a altres tipus de VPH no 16/18 ja està creat però no es troba disponible al sistema informàtic d'Anatomia Patològica (ETPAT).

Conveni de col·laboració entre el CatSalut i el Consell de Col·legis Farmacèutics de Catalunya (CCFC)

Aquest conveni de col·laboració entre el CatSalut i el CCFC per desenvolupar la fase pilot del PDPCCU mitjançant automostra a les oficines de farmàcia té com objectiu el desenvolupament d'un nou protocol de cribratge de CCU basat en la detecció del VPH mitjançant automostra en les oficines de farmàcia per augmentar la cobertura de la detecció precoç. El conveni està promogut per l'Àrea del Medicament en coordinació amb l'Àrea Assistencial del CatSalut.

La implementació d'aquest nou model de cribratge requereix adaptacions en els circuits organitzatius i el maneig de mostres. La fase pilot es realitza inicialment al SAP Delta del Llobregat amb l'objectiu de valorar la viabilitat i l'impacte assistencial abans de la seva possible expansió a tot Catalunya.

CatSalut juntament amb el PDO i l'OTC de l'ICO coordinen estratègicament i operen el programa, mentre que el CCFC gestiona la participació dels farmacèutics titulars de les oficines de farmàcia. S'ha creat una comissió mixta de seguiment per garantir la comunicació i resoldre problemes d'interpretació.

Durant el període del pilot està previst que es subscriuguin nous convenis per a prorrogar el marc de col·laboració de mutu acord.

En resum, el conveni estableix una col·laboració entre el CatSalut i el CCFC per implementar un PDPCCU mitjançant automostra a les oficines de farmàcia, amb una fase pilot inicial per avaluar la seva eficàcia i viabilitat abans de l'expansió a nivell de tota Catalunya.

8/ ACTIVITATS CIENTÍFIQUES I RECERCA

Projectes de recerca

Estudi CERCA-SMS

Entre el 08/11/2021 i el 03/05/2022 es va dur a terme un estudi dins del pilot amb automostra per avaluar la participació de les dones segons si el mitjà d'invitació al cribratge era una trucada telefònica amb SMS o únicament SMS. El protocol de l'estudi es va publicar a la plataforma [ClinicalTrials.gov](https://clinicaltrials.gov) (Referència NCT05362669). Els resultats van demostrar la no inferioritat de l'ús de SMS d'invitació enlloc de trucades per a la participació al cribratge de càncer de coll uterí amb automostra. Fruit d'això, des de maig 2022 la invitació per al cribratge es realitza únicament per SMS. No obstant, per a aquelles dones en les que no es disposa de telèfon mòbil la invitació es fa amb carta o trucada alternativament. Hi ha una publicació científica en preparació amb els resultats detallats que s'espera que estigui disponible durant la primera meitat de 2024.

Estudi qualitatiu pilot automostra

Arrel dels resultats obtinguts en l'enquesta realitzada conjuntament amb el Pla d'Enquestes de Satisfacció el CatSalut ([PLAENSA](#)) al 2021, com a accions es va determinar la importància de la realització de grups focals amb dones participants al pilot a l'àrea de l'ASSIR El Prat de Llobregat. Aquests grups focals es van realitzar entre juliol i setembre de 2022. En total, es van realitzar 3 entrevistes individuals i 4 grups focals amb una participació de 20 dones. Les dades extretes de les entrevistes es van analitzar durant 2023 i està previst que es disposi d'un informe de l'acció de cara a la primera meitat de 2024 així com d'una publicació científica.

CALL Study

De cara a millorar el procés d'implementació del futur programa poblacional de CCU a Catalunya, al juliol de 2022 es va iniciar un estudi en col·laboració amb la London School of Hygiene and Tropical Medicine (LSHTM) i la Unitat de Salut Internacional de Drassanes-Vall d'Hebron. Aquest treball forma part de la Tesi Doctoral de Jone García Lurgain de la LSHTM amb estada a l'ICO al 2023. Es tracta d'un estudi qualitatiu per a conèixer la visió del cribratge de CCU en dones immigrants de Marroc i Pakistan que viuen a Catalunya titulat "*Barriers and facilitators to cervical cancer screening and acceptability of human papillomavirus self-sampling among immigrant women in Catalonia, Spain: a mixed-method study*". En aquest estudi han participat un total de 10 professionals sanitaris així com 36 dones marroquines i 37 dones paquistaneses. Està previst que els coneixements derivats d'aquest estudi permetin una millor implementació del futur programa en aquests col·lectius així com estendre l'estudi a altres col·lectius de dones immigrants o en situació de vulnerabilitat. Al llarg de 2023 s'han realitzat els anàlisis de l'estudi. S'ha publicat el primer article derivat de l'estudi:

- Lurgain JG, Ouaarab-Essadek H, Mellouki K, Malik-Hameed S, Sharif A, Brotons M, Bruni L, Peremiquel-Trillas P. [Exploring self-care and cervical cancer prevention attitudes and practices among Moroccan and Pakistani immigrant women in Catalonia, Spain: a comparative qualitative study](#). BMC Public Health. 2024;24(1):388.

Actualment es troben en preparació 3 manuscrits més relacionats que s'espera que estiguin disponibles al llarg de 2024.

Revisió sobre la prevenció del càncer de coll uterí en dones immigrants

Durant el curs acadèmic 2022-2023 es va realitzar una revisió literària sobre la prevenció del càncer de coll uterí en dones immigrants per tal de conèixer quina és la percepció de les dones immigrants d'arreu del món, davant la prevenció del càncer de coll uterí. Aquesta revisió es va enmarcar en el context del Treball de Fi de Grau d'Infermeria de la Universitat de Barcelona de l'alumna Íria Maymó i va ser supervisat per la Paula Peremiquel. El treball es troba publicat al repositori de la Universitat de Barcelona: <http://hdl.handle.net/2445/197129>.

Estimació de costos i impacte pressupostari de la implementació del cribatge poblacional del càncer de coll uterí a Catalunya: comparativa de diverses estratègies

Al setembre de 2023 s'ha iniciat el treball per a l'estudi de costos i impacte pressupostari de diferents estratègies per al cribatge poblacional del càncer de coll uterí a Catalunya.

Aquest projecte de recerca està sent dut a terme i tutoritzat per integrants de l'Oficina Tècnica de Cribatge. L'objectiu principal d'aquest estudi és estimar els costos anuals i l'impacte pressupostari a curt termini per al sistema de salut de Catalunya de diverses estratègies de cribatge poblacional del càncer de coll uterí de cara a la implementació del programa de cribatge poblacional de CCU a Catalunya en els propers anys.

Aquest treball forma part Treball de Fi de Màster del Màster Universitari en Salut Pública de la Universitat Pompeu Fabra i Universitat Autònoma de Barcelona de la Valentina Rangel. Al desembre de 2023 es va presentar el protocol de l'estudi al comitè avaluador de la comissió de treballs de fi de màster de salut pública i va ser acceptat. S'espera que es disposi de resultats preliminars durant al segon trimestre del 2024.

Comparativa de costos dels tres programes poblacionals de cribatge a Catalunya

Al 2023 s'ha iniciat el treball per a l'estudi de la comparativa de costos dels tres programes de cribatge poblacional (coll uterí, colorrectal i mama) a Catalunya. Aquest estudi es realitza conjuntament amb el PDO i el Programa de Prevenció i Control del Càncer de l'ICO.

L'objectiu principal d'aquest estudi és estimar els costos directes mèdics i no mèdics anuals dels 3 programes de cribatge de càncer a Catalunya (colorectal, mama i coll

uterí), per a analitzar potencials àrees de millora i promoure l'eficiència i sostenibilitat dels programes actuals i futurs. Es disposarà de resultats preliminars durant l'any 2024.

Estudi VPH-AR-24

A la tardor de 2023 es va iniciar la preparació de l'estudi VPH-AR-2023 que té per objectiu determinar la prevalença de infecció pel genotips d'alt risc del VPH i de lesions en dones amb artritis reumatoide en teràpia biològica i tractament sintètic dirigit. Es tracta d'un estudi col·laboratiu entre el Consorci Sanitari integral (CSI), l'ICO i el servei d'anatomia patològica de l'Hospital de Bellvitge. Aquest treball forma part Treball de Fi de Màster del Màster SER en Malalties Autoimmunes Sistèmiques de la Universitat Rey Juan Carlos de la Marian Tormo del CSI. Entre novembre i desembre de 2023 es va preparar el protocol de l'estudi que es va presentar al gener de 2024 al CEIC de l'Hospital de Bellvitge. El treball de camp de l'estudi està previst que es realitzi durant la primera meitat de 2024 i s'espera que es disposi de resultats preliminars durant al segon trimestre del 2024.

Participació a activitats científiques i de disseminació.

EUROGIN 2023

Del 8 a l'11 de febrer de 2023 va tenir lloc l'[EUROGIN 2023](#) a Bilbao on la Laia Bruni va presentar tres ponències relacionades amb la prevenció del càncer de coll uterí titulades “*Worldwide HPV vaccination and screening coverage*”, “*HPV vaccine implementation in Central and Eastern Europe*” i “*Elimination of cervical cancer*”.

IV Curso GineOnco-Clínic de Colposcopia y patologia del tracto genital inferior

La Raquel Ibañez va presentar la ponència titulada “*Cribado con autotoma: una realidad a corto plazo?*” al [IV Curso GineOnco-Clínic de Colposcopia y patologia del tracto genital inferior](#) celebrat telemàticament del 1 de març al 5 de juliol de 2023.

Curs d'Actualització en Citopatologia 2022-2023

El passat dia 22 de març de 2023 la Clàudia Robles i la Paula Peremiquel van participar a la sessió citocultural que va tenir lloc a Vilafranca del Penedès dins del Curs d'Actualització en Citopatologia 2022-2023 per a citotècnics i citopatòlegs organitzat per la [Societat Catalana de Citopatologia](#). La xerrada es va titular “*Avanços en el canvi de protocol de cribatge de càncer de coll uterí. Avaluació dels primers pilots*”. Aquesta xerrada s'ha adaptat a format article i ha estat publicada a la revista [CITOPAT.CAT](#), la revista de la Societat Catalana de Citopatologia: Robles C, Peremiquel P. *Avanços en el canvi de protocol de cribatge de càncer de coll uterí: avaluació dels primers pilots. CITOPAT.CAT, la revista de la Societat Catalana de Citopatologia. 2023;15:39–42.*

USCAP 112th Annual Meeting

Del 23 al 28 de març 2023 va tenir lloc la [USCAP 112th Annual Meeting](#) a Nova Orleans, EUA. Es van presentar el següent treball: Pijuan-Andújar L, Robles C, Baixeras N, Font R, Llatjòs R, Roura E, Rodiño E, Ibañez R, López-Callau MP, Pavón MA, Matías-Guiu X, Espinàs JA, Bruni L, Peremiquel-Trillas P. *Results of the First Year of Implementation Of Cervical Cancer Screening With Human Papilloma Virus (HPV) testing using Self-Sampling in Catalonia.*

XIII Congrés Català de Citopatologia

El passat dia 14 d'abril de 2023, Clàudia Robles va participar com a ponent convidada a la Taula Rodona de Qualitat en Citologia cervicovaginal del [XIII Congrés Català de Citopatologia](#), celebrat a Girona, organitzat per la [Societat Catalana de Citopatologia](#). La xerrada es va titular “*Treballant amb les dades*”.

35rd International Papillomavirus Conference – IPVC

Del 17 al 21 d'abril de 2023 va tenir lloc la [35rd International Papillomavirus Conference](#), la conferència anual de la *International Papillomavirus Society* a Washington, EUA. La Laia Bruni va presentar una ponència relacionada amb la prevenció del VPH i el càncer de coll uterí titulada “*Global Vaccination Uptake by World Region and Projections for Impact*”. També es van presentar els següents treballs:

- Peremiquel-Trillas P, Roura E, Robles C, Ibañez R, Monfil L, Carvajal M, Font R, Espinàs JA, Bruni L. *SMS Invitation in the HPV-based cervical cancer screening programme in Catalonia: CERCA-SMS Study.*
- Moreno-Alonso D, Peremiquel-Trillas P, Ibañez R, Robles C, Montserrat Moreno M, Company Serrat A, Bruni L. *A virtual training program for the implementation of a new cervical cancer screening protocol using self-sampling.*

XXXIX Congreso nacional SEAP-IAP. XXIV Congreso nacional SEC. V Congreso Nacional SEPAF.

Del 3 al 5 de maig de 2023 va tenir lloc el [XXXIX Congreso nacional SEAP-IAP. XXIV Congreso nacional SEC. V Congreso Nacional SEPAF](#) a Sevilla. Es va presentar el següent treball: Blázquez I, Pijuan L, Robles C, Baixeras N, Roura E, Font R, Llatjòs R, Rodiño E, López P, Delsaheras A, Matias-Guiu X, Espinàs JA, Bruni L, Peremiquel-Trillas P. *Resultados del piloto de implementación del cribado del cáncer de cérvix con prueba de detección del virus del papiloma humano (VPH) y automuestra.*

XXVI Reunión de la red de Programas de cribado de cáncer

Del 29 al 31 de maig de 2023 va tenir lloc la [XXVI Reunión de la red de Programas de cribado de cáncer](#) en format híbrid (telemàtic i presencial a Segovia) on la Laia Bruni va

presentar la ponència titulada “*Cribado poblacional con VPH-AR a partir de los 30 años*” i la Paula Peremiquel la ponència titulada “*Aspectos a considerar en la implementación del cribado poblacional con automuestra*”.

Jornades Científiques 2023 de la Societat de Salut Pública

Del 21 al 22 de juny de 2023 van a tenir lloc les [Jornades Científiques 2023 de la Societat de Salut Pública a Barcelona](#), Catalunya. Es va a presentar el següent treball de fi de grau d'infermeria a la taula anomenada “Desigualtats i col·lectius vulnerables”: Maymó I, Peremiquel-Trillas P. *Prevenció del càncer de coll uterí en dones immigrants*.

7th European Conference on Social Networks

Del 4 al 8 de setembre de 2023 va tenir lloc la [7th European Conference on Social Networks](#) a Ljubljana, Eslovènia on es va presentar el següent treball: Garcia Lurgain J, Peremiquel-Trillas P, Mellouki K, Sharif A, Busza J, Harling G. *Social influence on Moroccan and Pakistani migrant women's access to health information for cervical cancer prevention in Spain: a qualitative social*.

XLI Reunió Anual de la Societat Espanyola d'Epidemiologia

Del 5 al 8 de setembre de 2023 es van presentar els resultats preliminars de dos estudis duts a terme a l'OTC a la [XLI Reunió Anual de la Societat Espanyola d'Epidemiologia](#) celebrada a Porto, Portugal. Les dues presentacions van formar part d'una la taula espontània titulada “*VPH, cribado de cáncer de cérvix y nuevos retos*”. La Paula Peremiquel va presentar els resultats preliminars de l'estudi qualitatiu realitzat per l'OTC al 2023, amb una presentació titulada “*Experiencias de las mujeres participantes en el cribado de cáncer de cuello uterino con automuestra en Catalunya: estudio cualitativo*”. Es van mostrar els resultats preliminars de l'estudi d'experiències i perspectives de les dones participants al programa pilot i es ressaltava la importància de la comprensió d'aquestes experiències com a punt crucial per a dissenyar i implementar un programa de cribratge poblacional efectiu. D'altra banda, la Valentina Rangel va presentar dades preliminars de l'estudi de comparativa de costos de cribratge, amb una presentació titulada “*Los costes del cribado de cáncer en Cataluña: un estudio comparativo entre los tres programas de cribado*”. A la presentació es van explicar els resultats preliminars obtinguts de la comparativa dels costos anuals i per persona cribrada dels programes de cribratge de CCU, càncer colorectal i càncer mama. També es va ressaltar la importància de les anàlisis econòmiques en el context de pla implementació de programes de salut per a garantir l'eficiència i efectivitat de les intervencions. Els resums de les dues presentacions es van a publicar a la revista Gaceta Sanitària, al volum especial del congrés ([Gac Sanit. 2023;37\(S1\):S1–S5](#)).

Research in Action: Bridging Gaps in Cervical Cancer Prevention - webinar

El 17 de novembre de 2023, amb motiu del dia de l'eliminació del càncer de coll uterí, la LSHTM va a preparar un seminari web centrat en la prevenció del càncer de coll uterí

titulat "[Research in Action: Bridging Gaps in Cervical Cancer Prevention](#)" on es va a presentar el treball: Garcia Lurgain J, Peremiquel-Trillas P, Rangel V, Bruni L, Ouaraab H, Malik S, Mellouki K, Sharif A, El Messaoudi I, Zoljami C, Gilham C, Busza J, Harling G. *Is HPV self-sampling a solution to reduce inequities in the uptake of cervical cancer screening? The case of Moroccan and Pakistani women in Catalonia, Spain*. La sessió va quedar gravada i es pot consultar a: <https://lshtm.cloud.panopto.eu/Panopto/Pages/Viewer.aspx?id=bba78fbd-66c7-4347-885b-b0c80107481c>

Jornada del Pla de Salut 2021-2025, Regió Sanitària Barcelona Metropolitana Sud

El 22 de novembre de 2023 la Paula Peremiquel va participar com a ponent convidada a la [Jornada del Pla de Salut 2021-2025, Regió Sanitària Barcelona Metropolitana Sud](#), celebrada a Sant Boi de Llobregat. La presentació es va titular "*Prova pilot per a la detecció precoç del càncer de coll uterí amb automostra*".

XXXV Congreso AEPCC

Del 23 al 25 de novembre a Alacant va tenir lloc el [XXXV Congreso AEPCC](#) on la Laia Bruni va presentar la ponència titulada "*Cribado en población vacunada. ¿Igual o diferente?*"

VPH: Prevenció del Càncer de Cèrvix - 2a edició

Els dies 18 i 20 de desembre de 2023, Raquel Ibáñez, Paula Peremiquel i Clàudia Robles van participar com a ponents al curs "*VPH: Prevenció del Càncer de Cèrvix – 2ª edició*" organitzat per l'[Associació Catalana de Llevadores](#). Les xerrades que van presentar es titulades "*Cribatge de càncer de coll uterí a Catalunya: implementació del cribatge mitjançant prova de VPH (experiència pilot a l'ASSIR Muntanya) i impacte de la pandèmia per COVID-19 en el cribatge*" i "*Detecció precoç del càncer de coll uterí amb automostra: pilot als ASSIRs El Prat i Gavà*".

Annexes

Annex 1. SMS d'invitació, recordatori i resultats.

A continuació es mostra la relació dels SMS d'invitació, recordatori i resultats del pilot així com el contingut dels missatges. A la [Figura 15](#) es mostra la relació dels SMS en base al circuit del pilot.

Figura 15. SMS d'invitació, recordatoris i resultats.

SMS Invitació

- /Salut informa: Prevencio cancer coll uter. xxxxxxxxxx ara et pots fer tu mateixa la prova. Segueix instruccions: <https://canalsalut.gencat.cat/pccu1>

SMS Recordatoris per a la recollida del material

- /Salut informa: xxxxxxxxxx recorda recollir automostra per la prova VPH a la farmacia. Consulta les farmacies adherides: <https://canalsalut.gencat.cat/pccu1>

SMS Recordatori per al retorn de la mostra (+7 dies)

- /Salut informa: xxxxxxxxxx recorda, un cop presa la mostra tens 7 dies per retornar-la a la farmacia on es va recollir. Info: <https://canalsalut.gencat.cat/pccu1>

SMS Recordatori per al retorn de la mostra (+21 dies, SMS doble)

- SMS 1: /Salut informa: Xxxxx, automostra de prevencio cancer coll uter no retornada a la farmacia. Encara hi ets a temps!
- SMS 2: Si fa més de 7 dies que vas utilitzar el material d'automostra, demana un nou kit a la farmacia. Info: <https://canalsalut.gencat.cat/pccu1>

Landing invitació i recordatoris

Al clicar a <https://canalsalut.gencat.cat/pccu1>, apareix un enllaç web que conté la informació que es mostra a la Figura 16.

Figura 16. Landing invitació i recordatoris.

/Salut t'informa

Programa de cribratge del càncer de coll uteri

Feu còmodament, a casa, un test per detectar la presència del virus del papil·loma humà i, així, prevenir precoçment el càncer de coll d'úter.

Com recollir el material per a la prova?

Adreceu-vos a qualsevol de les farmàcies adherides.
Presenteu la vostra targeta sanitària i SMS que heu rebut i us lliuraran el material i les instruccions que cal seguir.

Podeu trobar el llistat de farmàcies en els documents adjunts al final.

I després?

La mostra s'ha de retornar a la mateixa farmàcia, on l'has recollit, durant els 7 dies següents.

Un cop retornada, s'enviarà al laboratori i ens posarem en contacte amb vosaltres per a donar-vos els resultats.

I si tinc dubtes, què puc fer?

Podeu trucar al telèfon **93 260 74 69** (de 9 a 14 h) o bé escriure a **prevenciocervix@iconcologia.net**

TOQUEU AQUÍ PER VEURE TOTA LA INFORMACIÓ

Si necessiteu una visita presencial a l'ASSIR per algun altre motiu, podeu demanar visita a través de **citasalut.gencat.cat** o trucar al telèfon **93 887 64 91** (de 9 a 14 h)

Generalitat de Catalunya /Salut

SMS no localitzable

- /Salut: XXXXXXXXXX Hem trucat per prova de prevenció de càncer de coll uteri i no et trobem. Contacta: 932607469, prevenciocervix@iconcologia.net o respon.

SMS en cas de resultat invàlid (s'envia un cop feta la trucada telefònica informativa)

- /Salut informa: xxxxxxxxxx, cal que recullis una nova prova VPH a farmàcia per resultat no vàlid en la mostra previa. Info: <https://canalsalut.gencat.cat/pccu1>

SMS en cas de resultat negatiu

- /Salut informa: xxxxxxxxxx El resultat de la teva prova de VPH ja està disponible a La Meva Salut. Mes info: <https://canalsalut.gencat.cat/pccu2>

Landing resultat negatiu

Al clicar a <https://canalsalut.gencat.cat/pccu2>, apareix un enllaç web que conté la informació que es mostra a la Figura 17.

Figura 17. Landing resultat negatiu.

/Salut t'informa

Programa de detecció precoç del càncer de coll uterí

Ja podeu consultar el resultat de la vostra prova del virus del papil·loma humà (VPH) a **La Meva Salut**, dins l'apartat **"Informes i resultats"**.

Si no teniu La Meva Salut

Si no teniu La Meva Salut

Podeu donar-vos d'alta fàcilment a través d'aquest enllaç: lamevasalut.gencat.cat/alta

ENTREU A LA MEVA SALUT

- Descarrega-ho en PDF [20 Bytes] [↗](#)
- Més informació sobre el programa pilot [↗](#)

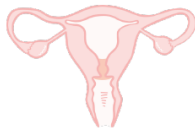
Annex 2. Oficines de farmàcia participants al pilot.

POBLACIÓ	NOM	ADREÇA	C.P.	TELÈFON
BEGUES	BORRAS URTUBIA, T.	SANT EUDALD 83	08859	936240872
BEGUES	TORNERO BERGOS, SONIA	MAJOR 37	08859	936390586
BOTIGUES, LES	JORBA JULIA, ROSA	Av. LES BOTIGUES DE SITGES 6	08860	936644909
CASTELLDEFELS	ALBALA HURTADO, SOLEDAD	Rda. RAMON OTERO PEDRAYO (FARMÀCIA) 32	08860	936361059
CASTELLDEFELS	ARGELAGA VALLS, ANA MA.	ARCADI BALAGUER 64	08860	935390129
CASTELLDEFELS	CHACON PUIG, ROBERTO	Av. DIAGONAL 30	08860	936652318
CASTELLDEFELS	GALCERA PIÑOL, MONICA	Pg. MARÍTIM 249-2	08860	936657409
CASTELLDEFELS	GARCIA LOPEZ, BERTOMEU / CORRES ORUE, JUAN JOSE	ARCADI BALAGUER 17	08860	931069853
CASTELLDEFELS	GORDO BORT, JOAN CARLES	Av. MAR 2	08860	936651893
CASTELLDEFELS	GORINA TORRENTS, A	ARCADI BALAGUER 67	08860	936650894
CASTELLDEFELS	GRILLO DORCA, JOAN	PINTOR SERRA SANTA 17	08860	936360416
CASTELLDEFELS	ITARTE CASANOVA, MA.DOLORS / BELENCOSO YTARTE, CAROLINA	Av. PINEDA 20	08860	936654811
CASTELLDEFELS	LLORENS BERNAT, TERESA	AGUSTINA DE ARAGÓN 87	08860	936652694
CASTELLDEFELS	MARTINEZ CORBACHO, PABLO	VIRIATO 2	08860	936651138
CASTELLDEFELS	MONTAÑANA-PALOMO	Av. CONSTITUCIÓ 390	08860	936650083
CASTELLDEFELS	SANCHO CEJAS, MA.JOSE	Av. CONSTITUCIO 206	08860	938348791
GAVA	ESCOLANO TRUCO, VICTOR	BEGUES 6	08850	936380866
GAVA	ESPINA MATEOS, CARLOS	POMPEU FABRA 180	08850	935414803
GAVA	FAIMAN SZULC, CLAUDIA PATRICIA	COLOMERES 60	08850	936334477
GAVA	GARCIA-VELA GRAU, FRANCISCO	GAUDÍ 4	08850	936621835
GAVA	ALGUERÓ, INÉS	Crta. STA.CREU DE CALAFELL 135	08850	936623712
GAVA	LAUROBA CANALETA, CAROLINA	AUT.CASTELLDEFELS-KM.16.530	08850	936332133
GAVA	LOPEZ PAZ, SYLVIA	Av. DE L'ERAMPRUNYA 17	08850	936621799
GAVA	LOPEZ RODRIGUEZ, J.L.	Rbla. POMPEU FABRA 142	08850	936621232
GAVA	MUÑOZ MENDEZ, DANIEL	Rbla. VAYREDA 24	08850	936620388
GAVA	PAZ DONOSO, CARMEN	SANTA TERESA 60	08850	936622646
GAVA	PUGES CRISOL, MA.CARMEN	Pg. JOAN MARAGALL 23	08850	936623113
GAVA	PUIGDEVALL VALERO, MIQUEL A.	JOAN CARLES I 56	08850	936381979
GAVA	RIVERO MORENO, BEATRIZ	DIAGONAL 7	08850	936384055
GAVA	SANCHEZ MORATOS, JOSEFA	SALVADOR LLUCH 20	08850	936389599
GAVA	TORNE FELIP, MERCE	SANT LLUIS 54	08850	936318764

PRAT DE LLOBREGAT, EL	PORTILLO FABRO, ANNA	ENRIC BORRAS 35	08820	933794044
PRAT DE LLOBREGAT, EL	ALVAREZ - QUINTANA	MAJOR 12	08820	933790601
PRAT DE LLOBREGAT, EL	SERRABOU, BELÉN	LLEIDA 88	08820	933794675
PRAT DE LLOBREGAT, EL	HERRERA GUILLEN, ESTHER	URGELL 60-64	08820	933794389
PRAT DE LLOBREGAT, EL	MARIN PARES, E.	MAURICI VILOMARA 48	08820	933792200
PRAT DE LLOBREGAT, EL	MILA PRÜNTE, EVA	Av. VERGE DE MONTSERRAT 45	08820	933791230
PRAT DE LLOBREGAT, EL	CASAS PLA, JAUME	DE LA MARINA 7	08820	933790996
PRAT DE LLOBREGAT, EL	CASAS SANCHEZ, JORDI	ONZE DE SETEMBRE 185	08820	934787311
PRAT DE LLOBREGAT, EL	CASTILLO-EL OUMRI	Av. VERGE DE MONTSERRAT 135	08820	933791418
PRAT DE LLOBREGAT, EL	GUERRERO DUEÑAS, J.A.	CENTRE 15	08820	933703802
PRAT DE LLOBREGAT, EL	BOSCH GRANE, MARTA	FREDERIC SOLER 76	08820	933794807
PRAT DE LLOBREGAT, EL	FABRO YAGUE, MERCÈ	FERRAN PUIG 8	08820	933790122
PRAT DE LLOBREGAT, EL	LLULL FERRO, MARTA	PALAMOS 6	08820	933794756
PRAT DE LLOBREGAT, EL	SERRAMIA BRUXOLA, M	Av. VERGE DE MONTSERRAT 257-2	08820	933795292
PRAT DE LLOBREGAT, EL	PIMENTEL GODOY. M. ELENA	RIU EBRE 19	08820	933793945
PRAT DE LLOBREGAT, EL	MOLA - GELADA	RIU LLOBREGAT 68	08820	933791455
PRAT DE LLOBREGAT, EL	CATALAN, N	ESTANY DE LA MURTRA 1	08820	933795493
PRAT DE LLOBREGAT, EL	FALCO FERRER, N	FREDERIC SOLER 34	08820	933791505
PRAT DE LLOBREGAT, EL	MORANCHO ECHEVERRIA, OLGA	MONTSANT 18	08820	933798721
PRAT DE LLOBREGAT, EL	SANCHEZ CALUCHO, ROSA	Crta. DE LA MARINA 112	08820	933793481
PRAT DE LLOBREGAT, EL	MILA PRÜNTE, VICTOR	ROSA RIBAS I PARELLADA 23	08820	933791096
PRAT DE LLOBREGAT, EL	VENTOSA BARRÓN, Z	PRIORAT s/n	08820	933797522
SANT CLIMENT DE LLOBR.	MOLTO RODRÍGUEZ, FERNANDO	PI. LLUÍS COMPANYS 6	08849	936581491
VILADECANS	ARRIBAS ADRIAN, JORGE	SEGLE XXI (CENTRE COMERCIAL)	08840	935413499
VILADECANS	BADIA DEL ROMERO, JUAN CARLOS	PERE SALA 60	08840	936582642
VILADECANS	BADIA DEL ROMERO, STELLA	DEL LLEVAT 2 B	08840	936817238
VILADECANS	BALTASAR BORRELL, ANTONIETA	GUIFRÉ EL PILÓS 36	08840	936377175
VILADECANS	BERGA CULLERE, CAROLINA	SANT CLIMENT 58	08840	935665065
VILADECANS	BERGA I MARTI, CARLOS	JAUME ABRIL 23	08840	936582598
VILADECANS	BRESCO MANCHO, JOSE MANUEL	SOL 67	08840	936580895
VILADECANS	IBAÑEZ FERNANDEZ, JOSE	Av. GENERALITAT 28	08840	936580444
VILADECANS	GARRIDO ZAFRA, MONTSERRAT	CANONGE DR. AUGUET 82	08840	936470080
VILADECANS	MARTÍNEZ CODINA, MARC	PI. ARQUEBISBE MODREGO 11	08840	936581685

VILADECANS	MONTES CORRALES, MANUEL	MIL-LENARI 6	08840	933879289
VILADECANS	NICOLAS SOLER, M ^a CRISTINA	PRAT DE LA RIBA 66	08840	936581184
VILADECANS	NIUBO ESLAVA, ITZIAR	Av. GAVA 13	08840	936581837
VILADECANS	ROCABEYERA RUIZ, MARGARITA	LLUÍS COMPANYS 1-3	08840	936594665
VILADECANS	SALA CARCEL, NATIVIDAD/ GARCIA SALA, XAVIER/ GARCIA SALA, DANIEL	SANT MARIANO 99	08840	936580048
VILADECANS	URIARTE CULLERÉ, MIGUEL	DR. REIG, 67	08840	936473101
VILADECANS	URIZ FINA, MERCEDES	Av. MIRAMAR 7	08840	936472198
VILADECANS	VILA BADIA, FRANCESC	Av. DEL MOLÍ 37	08840	936376900

Annex 3. Tríptic informatiu (català i castellà).

El virus del papil·loma humà i el càncer de coll uteri

La causa principal del càncer de coll uteri és la infecció pel virus del papil·loma humà o VPH. Aquest virus es transmet pel contacte sexual i infecta l'àrea anogenital i oral tant d'homes com de dones.

La infecció per VPH és molt freqüent i la majoria de persones s'infectaran en algun moment de les seves vides. En la majoria de casos –aproximadament 9 de cada 10– aquesta infecció no tindrà cap conseqüència, ja que s'eliminarà per si sola i no provocarà cap malaltia.

Només si la infecció pel VPH no desapareix espontàniament i persisteix, pot provocar canvis o lesions a les cèl·lules que, si no són tractades, poden derivar en un càncer de coll uteri.

És important saber que estar infectat pel VPH no implica tenir un càncer i que no tots els tipus de VPH provoquen càncer. El Programa de detecció precoç del càncer de coll uteri busca detectar aquelles infeccions que podrien causar malaltia en un futur, a través de proves de detecció precoç.

La detecció precoç del càncer de coll uteri

El Programa de detecció precoç de càncer de coll uteri està dirigit a les a les dones i persones amb coll uteri entre 25 i 65 anys.

Entre els 25 i els 29 anys

La detecció precoç del càncer de coll uteri consisteix en la realització d'una prova que es fa de manera gratuïta als serveis d'atenció a la salut sexual i reproductiva de l'atenció primària o ASSIR. Els professionals sanitaris recullen una mostra de cèl·lules del coll uteri amb un petit escovilló que s'introdueix a través de la vagina.

Aquesta mostra serveix per fer una citologia, que permet estudiar les cèl·lules del coll uteri per detectar si hi ha lesions.

Si el resultat és negatiu (no es troben lesions), la prova es repeteix al cap de 3 anys.

A partir dels 30 anys

Es proporciona un dispositiu per a obtenir la mostra de manera autònoma (automostra) al seu domicili. Aquest dispositiu es recull gratuïtament a la farmàcia. L'automostra és molt fàcil d'utilitzar, fiable, segura i no causa dolor.

Aquesta prova detecta la presència del VPH fins i tot abans que apareguin lesions a les cèl·lules del coll uteri.

Si el resultat és negatiu (no es detecta el virus), la prova es repeteix al cap de 5 anys.

Si teniu qualsevol dubte, consulteu el vostre professional sanitari.

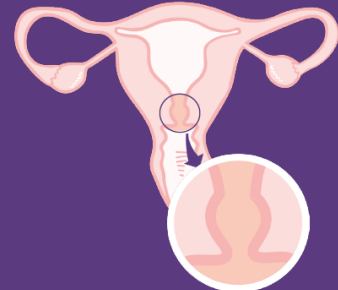
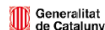
Trobareu més informació al web del Canal Salut canalsalut.gencat.cat/deteccio-cancer-coll-uter, escanejant aquest codi QR des del telèfon mòbil

o trucant al 061

061 Salut Respon

2023 © Generalitat de Catalunya. Departament de Salut

Programa de detecció precoç del càncer de coll uteri

Informació per a la prevenció del càncer de coll uteri.

Com funciona l'automostra?

Un cop recollida la mostra, el dispositiu es retorna a la farmàcia. És important que des que es recull la mostra fins que es retorna no passin més de 7 dies. Després, un laboratori s'encarrega de fer la prova de detecció del VPH.

El resultat de la prova es pot consultar a l'apartat Informes i resultats de La Meva Salut en un màxim de 30 dies. Per donar-se d'alta a aquesta plataforma podeu seguir les instruccions disponibles a lamevasalut.gencat.cat/alta.

Resultat positiu a la prova de detecció precoç i seguiment

En cas d'un resultat positiu a la prova realitzada (citologia o prova de detecció de VPH), un professional sanitari us contactarà i us programarà una visita presencial a l'ASSIR, on es realitzaran proves addicionals per confirmar el diagnòstic.

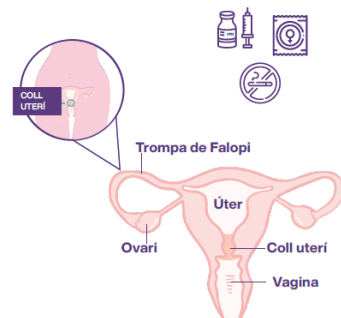
Si es confirmés l'existència de lesions, el professional mèdic us proposarà el seguiment o tractament a seguir.

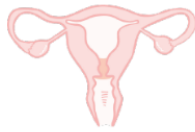
Per a la infecció pel VPH en sí, és a dir, quan no hi ha lesions, malauradament no existeix cap tractament que hagi demostrat ser eficaç ni per eliminar ni per ajudar a eliminar el VPH. El que es fa és vigilar aquesta infecció amb un seguiment estret.

Altres mesures de prevenció

La vacunació contra el VPH és la millor eina per prevenir el càncer de coll uteri, però la seva major efectivitat s'aconsegueix quan s'administra abans de l'inici de l'activitat sexual. A Catalunya, la vacuna s'administra gratuïtament dins del calendari de vacunació escolar als alumnes de sisè de primària (11-12 anys d'edat).

A més de la vacunació i la participació periòdica en el Programa de detecció precoç, l'ús del preservatiu en les relacions sexuals és útil per reduir la transmissió de la infecció pel VPH. No fumar és un factor de protecció per evitar el desenvolupament i la progressió d'aquest càncer.

El virus del papiloma humano y el cáncer de cuello uterino

La causa principal del cáncer de cuello uterino es la infección por el virus del papiloma humano o VPH. Este virus se transmite por el contacto sexual e infecta el área anogenital y oral tanto de hombres como de mujeres.

La infección por el VPH es muy frecuente y la mayoría de personas se infectarán en algún momento de sus vidas. En la mayoría de casos –aproximadamente 9 de cada 10– esta infección no tendrá ninguna consecuencia, ya que se eliminará por sí sola y no provocará ninguna enfermedad.

Sólo si la infección por el VPH no desaparece espontáneamente y persiste, puede provocar cambios o lesiones en las células que, si no son tratadas, pueden derivar en un cáncer de cuello uterino.

Es importante saber que estar infectado por el VPH no implica tener un cáncer y que no todos los tipos de VPH provocan cáncer. El Programa de detección precoz del cáncer de cuello uterino busca detectar aquellas infecciones que podrían causar enfermedad en un futuro, a través de pruebas de detección precoz.

La detección precoz del cáncer de cuello uterino

El Programa de detección precoz de cáncer de cuello uterino está dirigido a las a las mujeres y personas con cuello uterino entre 25 y 65 años.

Entre los 25 y los 29 años

La detección precoz del cáncer de cuello uterino consiste en la realización de una prueba que se hace de manera gratuita en los servicios de atención a la salud sexual y reproductiva de atención primaria o ASSIR. Los profesionales sanitarios recogen una muestra de células del cuello uterino con un pequeño escobillón que se introduce a través de la vagina.

Esta muestra sirve para hacer una citología, que permite estudiar las células del cuello uterino para detectar si hay lesiones.

Si el resultado es negativo (no se encuentran lesiones), la prueba se repite al cabo de 3 años.

A partir de los 30 años

Se proporciona un dispositivo para obtener la muestra de manera autónoma (automuestra) en su domicilio. Este dispositivo se recoge gratuitamente en la farmacia. La automuestra es muy fácil de utilizar, fiable, segura y no causa dolor.

Esta prueba detecta la presencia del VPH incluso antes de que aparezcan lesiones en las células del cuello uterino.

Si el resultado es negativo (no se detecta el virus), la prueba se repite al cabo de 5 años.

Si tenéis cualquier duda, consultad a vuestro profesional sanitario.

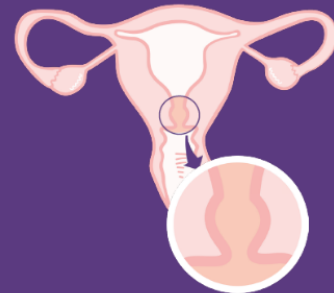
Encontraréis más información en la web del Canal Salut: canalsalut.gencat.cat/deteccio-cancer-coll-uter, escaneando este código QR desde el teléfono móvil

o llamando al 061

061/Salut Respon

2023 © Generalitat de Catalunya. Departament de Salut

Programa de detección precoz del cáncer de cuello uterino

Información para la prevención del cáncer de cuello uterino.

¿Cómo funciona la automuestra?

Una vez recogida la muestra, el dispositivo se devuelve a la farmacia. Es importante que desde que se recoge la muestra hasta que se retorna no pasen más de 7 días. Después, un laboratorio se encarga de hacer la prueba de detección del VPH.

El resultado de la prueba se puede consultar en el apartado Informes y resultados de La Meva Salut en un máximo de 30 días. Para darse de alta en esta plataforma se pueden seguir las instrucciones disponibles en lamevasalut.gencat.cat/alta.

Resultado positivo a la prueba de detección precoz y seguimiento

En caso de un resultado positivo a la prueba realizada (citología o prueba de detección de VPH), un profesional sanitario os contactará y os programará una visita presencial al ASSIR, donde se realizarán pruebas adicionales para confirmar el diagnóstico.

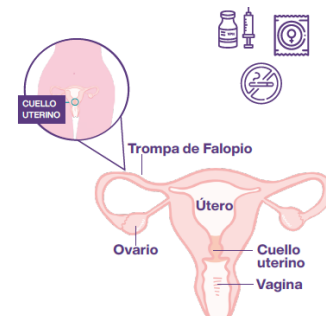
Si se confirmara la existencia de lesiones, el profesional médico os propondrá el seguimiento o tratamiento a seguir.

Para la infección por el VPH en sí, es decir, cuando no hay lesiones, desgraciadamente no existe ningún tratamiento que haya demostrado ser eficaz ni para eliminar ni para ayudar a eliminar el VPH. Lo que se hace es vigilar esta infección con un seguimiento estrecho.

Otras medidas de prevención

La vacunación contra el VPH es la mejor herramienta para prevenir el cáncer de cuello uterino, pero su mayor efectividad se consigue cuando se administra antes del inicio de la actividad sexual. En Cataluña, la vacuna se administra gratuitamente dentro del calendario de vacunación escolar a los alumnos de sexto de primaria (11-12 años de edad).

Además de la vacunación y la participación periódica en el Programa de detección precoz, el uso del preservativo en las relaciones sexuales es útil para reducir la transmisión de la infección por el VPH. No fumar es un factor de protección para evitar el desarrollo y la progresión de este cáncer.

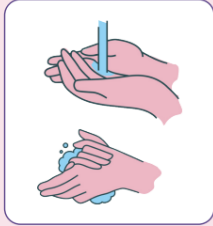
Annex 4. Fullat d'instruccions per a la recollida de la mostra (català i castellà).

Instruccions per a la recollida de la mostra

Per millorar la qualitat de la mostra recollida, t'aconsellem:

- Recollir la mostra el mateix dia que puguis retornar-la a la farmàcia (com a màxim poden passar 7 dies des de la recollida de la mostra fins que la retornis).
- No recollir la mostra durant la menstruació.
- No haver tingut relacions sexuals les 24 hores prèvies a la prova.
- Evitar l'ús de medicaments administrats per via vaginal durant els tres dies anteriors a la prova.
- No fer la prova durant el segon o tercer trimestre d'embaràs.

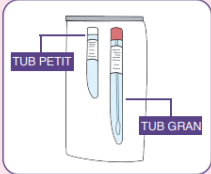
1. Abans de començar

Renta't i eixuga't bé les mans.

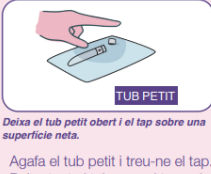
- Renta't bé les mans i eixuga-te-les.
- Has d'estar còmoda i en un espai que disposi d'una superfície neta on puguis col·locar tot el material que necessites.

2. Preparació de l'automostra

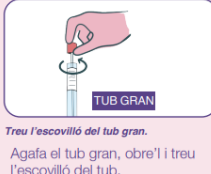
Interior del paquet.

- A l'interior de la bossa trobaràs un paquet amb dos tubs. El més gran conté un escovilló. L'altre, més petit, està buit i etiquetat amb un codi de barres.

Deixa el tub petit obert i el tap sobre una superfície neta.

- Agafa el tub petit i treu-ne el tap. Deixa tant el tub com el tap sobre una superfície neta i assegura't que no poden caure a terra.

Treu l'escovilló del tub gran.

- Agafa el tub gran, obre'l i treu l'escovilló del tub.

No toquis la punta de l'escovilló.

- És molt important que **no toquis amb les mans la punta de l'escovilló i que no el deixis sobre cap superfície.**

Finançat per:

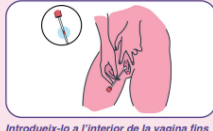

3. Inserció l'escovilló

Agafa'l per la marca vermella.

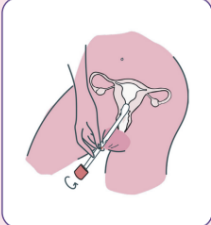
- Posa't en una posició còmoda. Inserir l'escovilló a la vagina és molt semblant a posar-se un tampó.

Introdueix-lo a l'interior de la vagina fins a la marca vermella.

- Agafa l'escovilló per la marca vermella amb dos dits.
- Amb l'altra mà, separa els llavis vaginals.
- A continuació, **introdueix** l'escovilló a la vagina **suaument, fins a la marca vermella.**

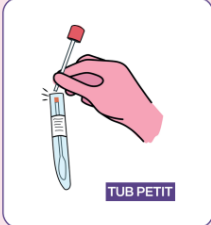
4. Recollida de la mostra vaginal

Gira'l durant 20 segons.

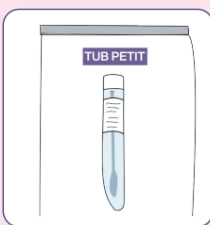
- Un cop dins la vagina, **gira lentament l'escovilló durant 20 segons.** No t'hauria de fer mal tot i que pot resultar una mica incòmode o molest.
- Si es produeix un petit sagnat o observes sang al dispositiu de l'automostra, és normal. Si el sagnat és abundant o no remet, consulta amb un professional sanitari.

5. Emmagatzematge de la mostra

Trenca l'escovilló per la marca vermella pressionant contra la vora del tub petit.

- Retira l'escovilló de la vagina suaument. **Evita que la punta toqui cap objecte i no el deixis sobre cap superfície.**
- A continuació, col·loca l'escovilló dins del tub petit buit.
- Agafa l'escovilló per la marca vermella i **pressionant la vora del tub petit, trenca la punta del bastonet sense extreure'l del tub** sense fer esforç. No treguis mai la punta de l'escovilló fora del tub petit: si no pots trencar-lo amb la vora del tub, fes-ho amb unes tisores.

Introdueix la mostra dins la bossa.

- Tot seguit, tapa el tub petit amb l'escovilló a dins. **Assegura't que el tub queda ben tancat.**
- Introdueix el tub petit dins de la bossa de plàstic on inicialment hi havia tot el material. **A la bossa posa-hi només el tub que conté l'escovilló.** La resta es pot llençar a les escombraries.
- Tanca la bossa i **desa-la a temperatura ambient** fins que la retornis a la farmàcia. Recorda retornar la mostra a la farmàcia on vas recollir el material el més aviat possible (màxim 7 dies).

*Si la quantitat de la mostra ha resultat insuficient o s'ha contaminat, un professional sanitari es posarà en contacte amb tu i se't proporcionarà un nou material d'automostra

Per a més informació pots contactar amb l'Oficina Tècnica de Cribatge a través de l'adreça electrònica prevencio cervix@iconcologia.net o el telèfon 932607469

Finançat per:

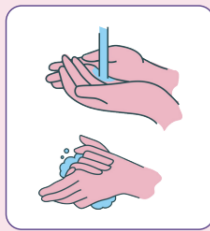

Instrucciones para la recogida de la muestra

Para mejorar la calidad de la muestra recogida, te aconsejamos:

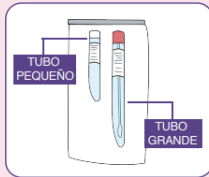
- Recoger la muestra el mismo día que puedas devolverla a la farmacia (como máximo pueden pasar 7 días desde la recogida de la muestra hasta que la devuelvas).
- No recoger la muestra durante la menstruación.
- No haber tenido relaciones sexuales las 24 horas previas a la prueba.
- Evitar el uso de medicamentos administrados por vía vaginal durante los tres días anteriores a la prueba.
- No hacer la prueba durante el segundo o tercer trimestre de embarazo.

1. Antes de empezar

Lávate y sécate bien las manos.

- Lávate bien las manos y sécatelas.
- Tienes que estar cómoda y en un espacio que disponga de una superficie limpia donde puedas colocar todo el material que necesitas.

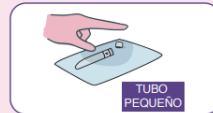

Interior del paquete.

- En el interior de la bolsa encontrarás un paquete con dos tubos. El más grande contiene un escobillón. El otro, más pequeño, está vacío y etiquetado con un código de barras.

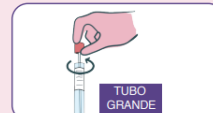
2. Preparación de la automuestra

- Sacar ambos tubos del paquete. **No tires la bolsa** ya que la necesitarás al acabar.

Deja el tubo pequeño abierto y el tapón sobre una superficie limpia.

- Coge el tubo pequeño y saca el tapón. Deja tanto el tubo como el tapón sobre una superficie limpia y asegúrate de que no pueden caer al suelo.

Saca el escobillón del tubo grande.

- Coge el tubo grande, ábrelo y saca el escobillón del tubo.

No toques la punta del escobillón.

- Es muy importante que **no toques con las manos la punta del escobillón** y que **no lo dejes sobre ninguna superficie**.

Financiado por:

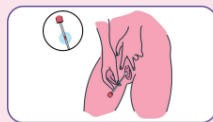
3. Inserción del escobillón

- Ponte en una posición cómoda. Introducir el escobillón en la vagina es muy parecido a ponerse un tampón.

Cógelolo por la marca roja.

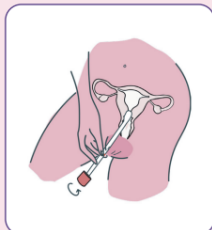
- Coge el escobillón por la marca roja utilizando dos dedos.
- Con la otra mano, separa los labios vaginales.

Introducelo en el interior de la vagina hasta la marca roja.

- A continuación, introduce el escobillón en la vagina, **suavemente, hasta la marca roja**.

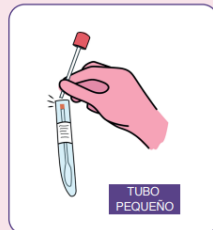
4. Recogida de muestra vaginal

Hazlo girar durante 20 segundos.

- Una vez dentro de la vagina, **haz girar lentamente el escobillón durante 20 segundos**. No te debería hacer daño aunque puede resultar un poco incómodo o molesto.
- Si se produce un pequeño sangrado u observas sangre en el dispositivo de la automuestra, es normal. Si el sangrado es abundante o no remite, consulta con un profesional sanitario.

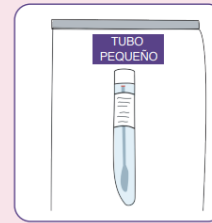
5. Almacenaje de la muestra

Rompe el escobillón por la marca roja presionando contra el borde del tubo pequeño.

- Retira el escobillón de la vagina suavemente. **Evita que la punta toque cualquier objeto** y no lo dejes sobre ninguna superficie.
- A continuación, coloca el escobillón dentro del tubo pequeño vacío.
- Cogiendo el escobillón por la marca roja y **presionando sobre el borde del tubo pequeño**, rompe la punta del bastoncillo **sin extraerlo del tubo** y sin hacer esfuerzo. No saques nunca la punta del escobillón fuera del tubo pequeño: si no puedes romperlo con el borde del tubo, hazlo con unas tijeras.

- Acto seguido, tapa el tubo pequeño con el escobillón dentro. **Asegúrate de que el tubo queda bien cerrado**.

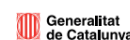
Introduce la muestra dentro de la bolsa.

- Introduce el tubo pequeño dentro de la bolsa de plástico donde inicialmente había todo el material. **En la bolsa introduce solo el tubo que contiene el escobillón**. El resto se puede tirar a la basura.
- Cierra la bolsa y **guárdala a temperatura ambiente** hasta que la devuelvas a la farmacia. Recuerda devolver la muestra a la farmacia donde recogiste el material lo antes posible (máximo 7 días).

*Si la cantidad de la muestra ha resultado insuficiente o se ha contaminado, un profesional sanitario se pondrá en contacto contigo y se te proporcionará un nuevo material de automuestra.

Para más información, puedes contactar con la Oficina Técnica de Cribado a través del correo electrónico prevenciocervix@iconcologia.net o el teléfono: 93 260 74 69

Financiado por:

Annex 5. Escovilló i tub secundari

2 tubs (medi sec):

- Gran amb torunda
- Curt buit amb codi de barres (per al retorn de l'auto mostra)

Annex 6. Carta d'invitació.

Oficina Tècnica
Programa de Detecció Precoç
del Càncer de Coll Uterí
[DADES DONA]

Benvolgut/da,

Des del Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya ens plau convidar-la a participar gratuïtament al **PROGRAMA DE DETECCIÓ PRECOÇ DEL CÀNCER DE COLL UTERÍ AMB AUTOMOSTRA**, adreçat a les dones de 30-65 anys.

Aquest programa té com objectiu prevenir el càncer de coll uterí mitjançant la realització d'una prova per la detecció del virus del papil·loma humà (VPH). El VPH és un virus comú relacionat amb el desenvolupament del càncer de coll uterí. Si es detecta precoçment i es mira si està produint lesions, es pot evitar que en un futur es pugui desenvolupar un càncer de coll uterí.

Ara es pot és comprovar la presència del VPH fàcilment, prenent-te una mostra a casa teva, i sense necessitat d'anar al teu centre d'Atenció a la Salut Sexual i Reproductiva (ASSIR).

Per a fer aquesta prova **ÉS IMPRESCINDIBLE QUE PORTEU AQUESTA CARTA A UNA DE LES FARMÀCIES** del llistat adjunt tant aviat com us sigui possible per a poder recollir el dispositiu que us facilitarà la recollida de l'automostra. Recorda que la mostra s'ha de retornar a la farmàcia el mateix dia o fins a 7 dies després d'haver-la recollit.

Programa de detecció precoç de càncer de coll uterí

Tel. 932607469 Correu electrònic

prevenciocervix@iconcologia.net

Horari: de dilluns a divendres de 9h a 15h

O visiti la web [web https://canalsalut.gencat.cat/pccu1](https://canalsalut.gencat.cat/pccu1) on trobaràs informació addicional d'interès

LA PREVENCIÓ DEL CÀNCER DE COLL UTERÍ ESTÀ A LES TEVES MANS: PARTICIPA!

Atentament,

Dra. Paula Peremiquel
Coordinadora del Programa de cribatge de càncer de coll uterí
L'Hospitalet de Llobregat, data , «\$poblacions.Hoy»

L'Institut Català d'Oncologia, en compliment del Reglament (UE) 2016/679 del Parlament Europeu i del Consell, de 27 d'abril de 2016, relatiu a la protecció de les persones físiques en allò que respecta al tractament de dades personals i a la lliure circulació d'aquestes, l'informa que el tractament de les seves dades serà per garantir el registre, la gestió i el seguiment de la informació que es derivi de la seva participació en el programa, així com per fins d'investigació en matèria de salut sempre de manera anonimitzada.

Aquesta informació serà utilitzada pels serveis administratius i serveis directament vinculats a l'assistència sanitària de la nostra entitat, cadascun en les seves competències, i pot ser tramesa totalment o parcialment als estaments oficials públics i privats que, per motius legals o de necessitat material hagin d'accedir a les dades a l'efecte de la correcta prestació de l'assistència mèdic-sanitària que constitueix la finalitat del tractament d'aquestes dades.

Les dades proporcionades seran conservades d'acord amb la legislació sanitària afecte vigent en cada moment.

Vostè té la facultat d'exercir els drets d'accés, rectificació, supressió, limitació del tractament, portabilitat i d'oposició de les seves dades mitjançant escrit al Delegat de Protecció de Dades a lopd@iconcologia.net, en qualsevol cas s'haurà d'adjuntar una fotocòpia del seu document nacional d'identitat o bé equivalent. Així mateix, se l'informa el seu dret a, en cas de no estar d'acord amb el tractament realitzat per la nostra Entitat o considerar vulnerats els seus drets, presentar una reclamació en tot moment davant l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades.

Responsable del Tractament: Institut Català d'Oncologia CIF: Q5856383D Adreça postal: Av. Gran Via, 199-203. 08908 L'Hospitalet de Llobregat Correu electrònic: lopd@iconcologia.net Coordinador de Protecció de Dades: lopd@iconcologia.net

Oficina Técnica
Programa de Detección Precoz
del Cáncer de Cuello Uterino

[DATOS MUJER]

Apreciado/a,

Desde el Departamento de Salud de la Generalidad de Cataluña nos complace invitarla a participar gratuitamente en el **PROGRAMA DE DETECCIÓN PRECOZ DEL CÁNCER DE CUELLO UTERINO CON AUTOMUESTRA**, dirigido a las mujeres de 30-65 años.

Este programa tiene como objetivo prevenir el cáncer de cuello uterino mediante la realización de una prueba para la detección del virus del papiloma humano (VPH). El VPH es un virus común relacionado con el desarrollo del cáncer de cuello uterino. Si se detecta precozmente y se evalúa si está produciendo lesiones, se puede evitar que en un futuro este desarrolle un cáncer de cuello uterino.

Ahora se puede comprobar la presencia del VPH fácilmente, tomándose una muestra en tu casa, y sin necesidad de ir a tu centro de Atención a la Salud Sexual y Reproductiva (ASSIR).

Para hacer esta prueba **ES IMPRESCINDIBLE QUE LLEVES ESTA CARTA A UNA DE LAS FARMACIAS** del listado adjunto tan pronto como sea posible para poder recoger el dispositivo que te permitirá la recogida de la muestra. Recuerda que la muestra debe devolverse a la farmacia el mismo día o hasta 7 días después de haberla recogido.

Programa de detección precoz de cáncer de cuello uterino
Tel. 932607469 **Correo electrónico**
prevenciocervix@iconcologia.net
Horario: de lunes a viernes de 9h a 15h

O visite la **web** <https://canalsalut.gencat.cat/pccu1> donde
encontrarás información adicional de interés

LA PREVENCIÓN DEL CÁNCER DE CUELLO UTERINO ESTÁ EN TUS MANOS: PARTICIPA!

Atentamente,
Dra. Paula Peremiquel
Coordinadora del Programa de cribado de cáncer de cuello uterino

L'Hospitalet de Llobregat, fecha, «\$poblacions.Hoy»

L'Institut Català d'Oncologia, en compliment del Reglament (UE) 2016/679 del Parlament Europeu i del Consell, de 27 d'abril de 2016, relatiu a la protecció de les persones físiques en allò que respecta al tractament de dades personals i a la lliure circulació d'aquestes, l'informa que el tractament de les seves dades serà per garantir el registre, la gestió i el seguiment de la informació que es derivi de la seva participació en el programa, així com per fins d'investigació en matèria de salut sempre de manera anonimitzada.

Aquesta informació serà utilitzada pels serveis administratius i serveis directament vinculats a l'assistència sanitària de la nostra entitat, cadascun en les seves competències, i pot ser tramesa totalment o parcialment als estaments oficials públics i privats que, per motius legals o de necessitat material hagin d'accedir a les dades a l'efecte de la correcta prestació de l'assistència mèdic-sanitària que constitueix la finalitat del tractament d'aquestes dades.

Les dades proporcionades seran conservades d'acord amb la legislació sanitària afecte vigent en cada moment.

Vostè té la facultat d'exercir els drets d'accés, rectificació, supressió, limitació del tractament, portabilitat i d'oposició de les seves dades mitjançant escrit al Delegat de Protecció de Dades a lopd@iconcologia.net, en qualsevol cas s'haurà d'adjuntar una fotocòpia del seu document nacional d'identitat o bé equivalent. Així mateix, se l'informa el seu dret a, en cas de no estar d'acord amb el tractament realitzat per la nostra Entitat o considerar vulnerats els seus drets, presentar una reclamació en tot moment davant l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades.

Responsable del Tractament: Institut Català d'Oncologia CIF: Q5856383D Adreça postal: Av. Gran Via, 199-203. 08908 L'Hospitalet de Llobregat Correu electrònic: lopd@iconcologia.net Coordinador de Protecció de Dades: lopd@iconcologia.net

Annex 7. Informe de cribatge negatiu

Oficina Tècnica
Programa de Detecció Precoç
del Càncer de Coll Uteri

Benvolgut/da,

Li comuniquem que **el resultat de la prova** de Virus del Papil·loma Humà (VPH) recollida amb el dispositiu d'autopresa i processada el dia XX/XX/XXXX

es troba dins de la NORMALITAT

Atès aquest resultat, i seguint el protocol del programa de cribatge, **rebrà una invitació per a repetir la prova d'aquí a 5 anys.**

No obstant, si durant aquest temps presenta: sagnat vaginal anòmal entre menstruacions o durant la postmenopausa, sagnat durant o després de les relacions sexuals o flux vaginal anormal, consulti amb el seu servei de ginecologia de referència.

Si té qualsevol dubte o desitja més informació, si us plau, contacti amb nosaltres:

Programa de detecció precoç de càncer de coll uteri

Tel. 932607469 Correu electrònic prevenciocervix@iconcologia.net

Horari: de dilluns a divendres de 9h a 15h

O visiti la web [web https://canalsalut.gencat.cat/pilot-automostra/](https://canalsalut.gencat.cat/pilot-automostra/)

on trobarà informació addicional d'interès

Li agraïm la seva participació i la salutem cordialment,

Dra. Paula Peremiquel
Coordinadora del Programa de cribatge de càncer de coll uteri

L'Hospitalet de Llobregat, XX/XX/XX

L'Institut Català d'Oncologia, en compliment del Reglament (UE) 2016/679 del Parlament Europeu i del Consell, de 27 d'abril de 2016, relatiu a la protecció de les persones físiques en allò que respecta al tractament de dades personals i a la lliure circulació d'aquestes, l'informa que el tractament de les seves dades serà per garantir el registre, la gestió i el seguiment de la informació que es derivi de la seva participació en el programa, així com per fins d'investigació en matèria de salut sempre de manera anonimitzada.

Aquesta informació serà utilitzada pels serveis administratius i serveis directament vinculats a l'assistència sanitària de la nostra entitat, cadascun en les seves competències, i pot ser tramesa totalment o parcialment als estaments oficials públics i privats que, per motius legals o de necessitat material hagin d'accedir a les dades a l'efecte de la correcta prestació de l'assistència mèdico-sanitària que constitueix la finalitat del tractament d'aquestes dades. Les dades proporcionades seran conservades d'acord amb la legislació sanitària afecte vigent en cada moment.

Vostè té la facultat d'exercir els drets d'accés, rectificació, supressió, limitació del tractament, portabilitat i d'oposició de les seves dades mitjançant escrit al Delegat de Protecció de Dades a lpd@iconcologia.net, en qualsevol cas s'haurà d'adjuntar una fotocòpia del seu document nacional d'identitat o bé equivalent.

Així mateix, se l'informa el seu dret a, en cas de no estar d'acord amb el tractament realitzat per la nostra Entitat o considerar vulnerats els seus drets, presentar una reclamació en tot moment davant l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades.

Responsable del Tractament: Institut Català d'Oncologia CIF: Q5856383D Adreça postal: Av. Gran Via, 199-203. 08908 L'Hospitalet de Llobregat
Correu electrònic: lpd@iconcologia.net Coordinador de Protecció de Dades: lpd@iconcologia.net

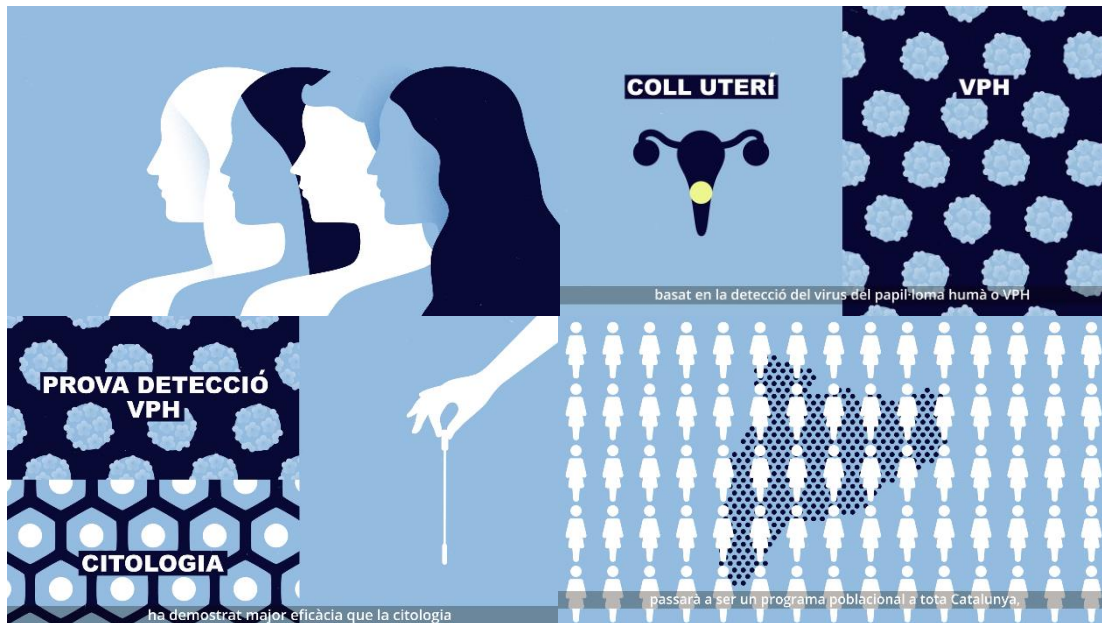
Annex 8. Exemples del curs per als professionals de les OF a la plataforma e-oncologia.

Abans de començar

- Rentat bé les mans i eixuga-les.
- Assegurat d'estar còmoda i en un espai que disposi d'una superfície neta on puguis posar les coses que necessites.
- A l'interior de la bossa trobaràs dos tubs. Un d'ells, el més llarg conté un escovilló al seu interior. L'altre és més petit i està buit.

Annex 9. Vídeo sobre la detecció precoç del càncer de coll uterí per als professionals d'atenció primària.

Per a poder visualitzar el vídeo pots clicar [aquí](#) o bé copiar aquest enllaç al teu navegador: <https://vimeo.com/868409269/69e441b7db>

Annex 10. Nou tríptic informatiu i fulletó d'instruccions (català).

A continuació es mostren els nous materials dissenyats durant 2023, que estaran disponibles a partir de 2024.

Quina relació hi ha entre el virus del papil·loma humà (VPH) i el càncer de coll uteri?

El VPH és la causa principal per al desenvolupament del càncer de coll uteri

80% El VPH es transmet per contacte sexual. És una infecció molt comuna: el 80% de la població sexualment activa s'infectarà per aquest virus en algun moment de la seva vida.

- ▶ És important saber que tenir una infecció per VPH no implica tenir o desenvolupar un càncer de coll uteri.
- ▶ En 9 de cada 10 casos la infecció es resoldrà per si mateixa, sense provocar ni símptomes ni lesions.
- ▶ Entre la infecció pel VPH i la detecció del càncer de coll uteri poden passar de 10 a 15 anys.
- ▶ La participació al programa de detecció precoç seguint les recomanacions establertes, contribueix a reduir els casos i les morts per aquest càncer entre un **70-80%**

Si tens qualsevol dubte, consulta el vostre professional sanitari.

Trobareu més informació al web del Canal Salut canalsalut.gencat.cat/ca/salut-a-z/c/cancer/deteccio-precoc/programes/coll-uteri/pilot-automostra, escanejant aquest codi QR

o trucant al **061/Salut Respon**
Cost segons operadora.

FES-TE LA PROVA!

Programa de detecció precoç del càncer de coll uteri

Amb la col·laboració de:

1 Ara toca fer-te la prova per a prevenir el càncer de coll uteri!

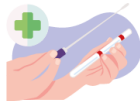
La prova de detecció precoç és una prova gratuïta, ràpida, senzilla i indolora.

→ **Si tens entre 25 i 29 anys**

Un professional sanitari et recollirà una mostra que servirà per fer una citologia, estudiar les cèl·lules del coll uteri i detectar si hi ha lesions. Si no es troben lesions, la prova es repeteix al cap de 3 anys.

→ **Si tens entre 30 i 65 anys**

Tu mateixa et recolliràs una mostra que servirà per detectar la presència del VPH. Obtindràs el material necessari a la farmàcia i un cop recollida la mostra l'hauràs de retornar en menys de 7 dies. Si no es detecta el virus, la prova es repeteix al cap de 5 anys.

El resultat de la prova es pot consultar a l'apartat d'informes i resultats de La Meva Salut* en un màxim de 30 dies.

*Per donar-se d'alta a aquesta plataforma, pots seguir les instruccions disponibles a lamevasalut.gencat.cat/alta.

2 Potser estàs pensant... i si dono positiu a la prova?

Si dones positiu a la prova, no et preocupis: no vol dir que tinguis càncer de coll uteri.

1. Un professional sanitari contactarà amb tu i programarà una visita presencial al Servei d'Atenció a la Salut Sexual i Reproductiva (ASSIR), on et faran proves addicionals.
2. Si es confirmés l'existència de lesions a les cèl·lules del coll uteri, el professional sanitari et proposarà el seguiment o tractament a seguir.
3. Si et detecten una infecció pel VPH sense lesions, es vigilarà aquesta infecció periòdicament fins que desaparegui, ja que malauradament no existeix cap tractament que hagi demostrat ser eficaç, ni per eliminar ni per ajudar a eliminar el VPH.

3 És feina de tots mantenir a ratlla el VPH

1. Vacunació

La vacunació contra el VPH és la millor eina per prevenir el càncer de coll uteri. Protegeix davant la majoria del tipus de VPH que poden causar càncer. La seva major efectivitat s'aconsegueix quan s'administra abans de l'inici de l'activitat sexual. Per aquest motiu s'administra gratuïtament dins del calendari de vacunació escolar als alumnes de sisè de primària.

2. Preservatiu

L'ús de preservatiu en les relacions sexuals redueix la infecció pel VPH i altres infeccions de transmissió sexual.

3. No fumar

És un factor de protecció per evitar la progressió de les lesions.

4. Proves de detecció precoç

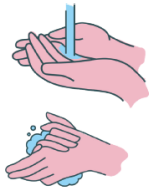
Cal participar al Programa de detecció precoç als intervals de temps establerts tot i haver realitzat les mesures de prevenció anteriors.

Instruccions per a la recollida de la mostra

Per millorar la qualitat de la mostra recollida, t'aconselem:

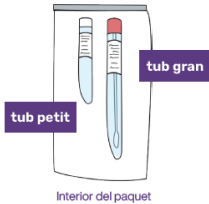
- Recollir la mostra el mateix dia que puguis retornar-la a la farmàcia (com a màxim poden passar 7 dies des de la recollida de la mostra fins que la retornis).
- No recollir la mostra durant la **menstruació**.
- No haver tingut **relacions sexuals** les 24 hores prèvies a la prova.
- Evitar l'ús de **medicaments administrats per via vaginal** durant els tres dies anteriors a la prova.
- No fer la prova durant el **segon o tercer trimestre d'embaràs**.

1 Abans de començar

Renta't i eixuga't bé les mans

- Renta't bé les mans i eixuga-te-les.
- Has d'estar còmoda i en un espai que disposi d'una superfície neta on puguis col·locar tot el material que necessites.

tub petit

tub gran

- A l'interior de la bossa trobaràs un paquet amb dos tubs. El més gran conté un escovilló. L'altre, més petit, està buit i etiquetat amb un codi de barres.

2 Preparació de l'automostra

- Treu ambdós tubs del paquet. **No il·lencis la bossa** ja que la necessitaràs en acabar.

tub petit

- Deixa el tub petit obert i el tap sobre una superfície neta.
- Agafa el tub petit i treu-ne el tap. Deixa tant el tub com el tap sobre una superfície neta i assegura't que no poden caure a terra.

tub gran

Treu l'escovilló del tub gran

- Agafa el tub gran, obre'l i treu l'escovilló del tub.

No toquis la punta de l'escovilló

- És molt important que **no toquis amb les mans la punta de l'escovilló i que no el deixis sobre cap superfície**.

2024 © Generalitat de Catalunya, Departament de Salut. D.L. B 4103-2024

Finançat per la Unió Europea NextGenerationEU

GOVERN DE CATALUNYA

DEPARTAMENT DE SALUT

Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència

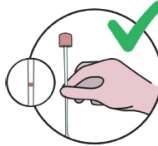

Next Generation Catalunya

3 Inserció de l'escovilló

- Posa't en una posició còmoda. Inserir l'escovilló a la vagina és molt semblant a posar-se un tampó.

Agafa'l per la marca vermella

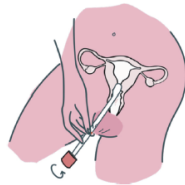
- **Agafa l'escovilló per la marca vermella amb dos dits.**
- Amb l'altra mà, separa els llavis vaginals.

Introdueix-lo a l'interior de la vagina fins a la marca vermella

- A continuació, introdueix l'escovilló a la vagina **suaument, fins a la marca vermella**.

4 Recollida de la mostra vaginal

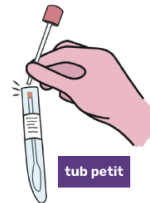
Gira'l durant 20 segons

- Un cop dins la vagina, **gira lentament l'escovilló durant 20 segons**. No t'hauria de fer mal tot i que pot resultar una mica incòmode o molest.

- Si es produeix un petit sagnat o observes sang al dispositiu de l'automostra, és normal. Si el sagnat és abundant o no remet, consulta amb un professional sanitari.

Si la quantitat de la mostra ha resultat insuficient o s'ha contaminat, un professional sanitari es posarà en contacte amb tu i se't proporcionarà un nou material d'automostra.

5 Emmagatzematge de la mostra

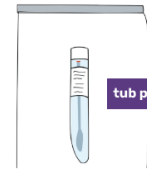

tub petit

Trenca l'escovilló per la marca vermella pressionant contra la vora del tub petit

- Retira l'escovilló de la vagina suaument. **Evita que la punta toqui cap objecte i no el deixis sobre cap superfície.**
- A continuació, col·loca l'escovilló dins del tub petit buit.
- Agafant l'escovilló per la marca vermella i **pressionant la vora del tub petit, trenca la punta del bastonet sense extreure'l del tub** i sense fer esforç. No treguis mai la punta de l'escovilló fora del tub petit: si no pots trencar-lo amb la vora del tub, fes-ho amb unes tisores.

- Tot seguit, tapa el tub petit amb l'escovilló a dins. **Assegura't que el tub queda ben tancat.**

tub petit

Introdueix la mostra dins la bossa

- Introdueix el tub petit dins de la bossa de plàstic on inicialment hi havia tot el material. **A la bossa posa-hi només el tub que conté l'escovilló.** La resta es pot llençar a les escombraries.
- Tanca la bossa i **desa-la a temperatura ambient** fins que la retornis a la farmàcia. Recorda retornar la mostra a la farmàcia on vas recollir el material el més aviat possible (màxim 7 dies).

Per a més informació pots contactar amb l'Oficina Tècnica de Cribatge a través de l'adreça electrònica: prevencio cervix@iconcologia.net o el telèfon: 93 260 74 69

Trobaràs més informació al web del Canal Salut canalsalut.gencat.cat/ca/salut-a-z/c/cancer/deteccio-pr/ecoc/programes/coll-uteri/pilot-automostra

Annex 11. Pòster per a les oficines de farmàcia.

Programa de detecció precoç
del **càncer de coll uterí**

El càncer de coll uterí es pot prevenir

Si tens entre 30 i 65 anys
fes-te la prova!

2024/6 Generalitat de Catalunya, Departament de Salut. DL...B-40366-2024

Trobareu més informació
al web del Canal Salut
o escanejant aquest
codi QR

Informa-te'n en aquesta
farmàcia col·laboradora

Annex 12. Vídeo del Programa de detecció precoç del càncer de coll uterí per a la població general.

Per a poder visualitzar el vídeo pots clicar [aquí](https://youtu.be/tITJq0AE_8c?si=kT7JtmE94wakVPoT) o bé copiar aquest enllaç al teu navegador: https://youtu.be/tITJq0AE_8c?si=kT7JtmE94wakVPoT

Programa de detecció precoç del CÀNCER DE COLL UTERÍ

permet identificar les **DONES EN RISC** i **EVITAR** la malaltia en un futur

DETECTAR-HO A TEMPS!

Si tens

Edat	Tipus de prova	Interval
25-29 anys	CITOLOGIA: detectar LESIONS	CADA 3 ANYS
30 anys o més	PROVA DE DETECCIÓ DEL VPH: INFECCIÓ	CADA 5 ANYS

Annex 13. Dades de contacte de l'Oficina Tècnica de Cribratge.

Telèfon: 93 260 74 69

Correu electrònic intern (comunicació amb OTC des de farmàcies i ASSIRs):
oficinacervix@iconcologia.net

Correu electrònic de contacte amb l'OTC per les dones participants:
prevenciocervix@iconcologia.net

Annex 14. Aplicació web dels algorismes de conducta clínica del Protocol de detecció precoç del càncer de coll uteri a Catalunya

Per a poder visualitzar l'App/web pots clicar [aquí](https://icoepi.net/colluteri/app) o bé copiar aquest enllaç al teu navegador: <https://icoepi.net/colluteri/app>.

Visió amb dispositiu mòbil:

Benvinguts/des a la aplicació web dels algorismes de conducta clínica del Protocol de detecció precoç del càncer de coll uteri a Catalunya.

Aquesta eina s'ha creat per a donar suport als professionals sanitaris de Catalunya implicats en la implementació del nou Protocol de detecció precoç del càncer de coll uteri.

L'objectiu principal és facilitar la interpretació i la utilització dels algorismes de conducta clínica.

Els autors reconeixen respectuosament que no totes les persones amb coll uteri s'identifiquen com a dones. Al llarg de tota la web s'utilitza el terme "dona/dones" per a fer referència tant a les dones com a la resta de persones amb coll uteri.

En quina de les situacions següents es troba la dona:

Sol·licita cribrar-se

Edat Tornar enrere

<25 anys

25-29 anys

30-65 anys

>65 anys

Visió des de la pàgina web:

Aplicació algorismes PDPCCU

Benvinguts/des a la aplicació web dels algorismes de conducta clínica del Protocol de detecció precoç del càncer de coll uteri a Catalunya.

Aquesta eina s'ha creat per a donar suport als professionals sanitaris de Catalunya implicats en la implementació del nou Protocol de detecció precoç del càncer de coll uteri.

L'objectiu principal és facilitar la interpretació i la utilització dels algorismes de conducta clínica.

Els autors reconeixen respectuosament que no totes les persones amb coll uteri s'identifiquen com a dones. Al llarg de tota la web s'utilitza el terme "dona/dones" per a fer referència tant a les dones com a la resta de persones amb coll uteri.

Citació recomanada App Web: Aplicació Web algorismes de conducta clínica del Protocol de detecció precoç del càncer de coll uteri a Catalunya; Programa de Recerca en Epidemiologia del Càncer, Institut Català d'Oncologia [Internet]. Catalunya: Institut Català d'Oncologia; 2023. Disponible a: icoepi.net/colluteri/app

En quina de les situacions següents es troba la dona:

Sol·licita cribrar-se

Resultat de cribatge recent disponible

Resultat de colposcòpia

Resultat de co-test de seguiment

Seguiment posterior a tractament